

DOMOLJUB

Izida vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Štev. 23.

V Ljubljani, dne 4. Junija 1908.

Leto XXI.

Zadružni zgled z Laškega.

Znano je, da prihaja vsako leto na tisoče delavcev z Laškega v naše kraje, kateri tu prav pridno delajo in se na zimo zopet domu vračajo. Znano je tudi, da se vsako leto izseli do milijon prebivavcev iz laškega kraljestva v Ameriko in druge kraje. Pri tem je pa Laška ena najlepših in najbolj rodovitnih dežel na svetu. Tam so pa davki neizmerno visoki, šol je malo in še te so slabe, ljudstvo, četudi dobro in zelo nadarjeno, zanemarjeno in samo sebi prepuščeno. — Prav na jugu kraljestva je dežela Kalabrija in v tej provincia Kosenca, ki ima na 7358 km² (za tretjino manj od Kranjske) 500.000 ljudi. Kosenca ima prav rodovitno zemljo in bogate naravne zaklade. Toda izmed ljudi so le nekateri premožni, največ jih živi v pomanjkanju in revščini. Večina moških se je izselila v Ameriko. Denarne pošiljatve izseljencev so za nekaj časa zmanjšale bedo, splošnega izboljšanja gospodarskih razmer pa niso dosegle, kakor ga ne dosežejo nikjer, ker se mora vsako trajno izboljšanje v ljudeh samih začeti. Če tudi so ljudje prav pridno delali, so vedno bolj lezli v revščino in pomanjkanje.

Tu so sklenili nekateri duhovniki, katere je bolelo, ko so gledali bedo revežev pa izkoriščanje in odiranje ubogih kmetov, z raznimi zadrugami in kmetijskimi društvi pomagati tem nesrečnim revežem. Delo je bilo prav težko, ker so ubogi ljudje že skoro nad vsem obupali in postali topi in brezčutni za vse. Vsi oderuhi, ki so doslej dobro živeli od žuljev trpinov, so z vsemi močmi branili svoj dobiček in za služek. Imeli so denar, veljavo in občine v svojih rokah. Vodja teh prijateljev ljudstva, ki so hoteli rešiti reveže, je bil duhovnik Karol de Kardona.

V tamošnjem kraju izvažajo v veliki množini smokve (fige), ki posebno v Kala-

briji prav dobro obrode. Na tisoče in tisoče stotov so jih vsako leto pokupili tamošnji trgovci. Plačali so za stot največ 24 K; stroškov so imeli za carino, vožnjo in drugo 14 K 40 v; skupno so jih stale fige v mesto Marsej postavljene 38 K; prodali so jih po 48 do 50 K. Imeli so pri vsakem stotu do 10 K čistega dobička.

Ta dobiček je hotel Kardona nakloniti ubogim kmetom. Ustanovil je s svojimi tovariši društva za skupno prodajo in stopil v zvezo z veletržci v Marseju. To je bil pa grozen vdarec raznim prekupcem, ki so dosedaj tako lahko živeli od tujega dela. Vse so poskusili, da bi ohranili mastni zaslužek. Bile so že leta, ko so bile smokve dražje, prekupci pa niso mogli nikdar plačati več kakor 24 K. Zdaj so poskočili s ceno na 32 do 33 K, da bi le novo gibanje uničili.

Začetkom kupčija ni šla prav po sreči. Niso bili vajeni velike trgovine. Plačati so mogli največ 30 K, torej manj kakor drugi prekupci. Kdor je skusil kdaj organizacijo pri prodajanju kmetijskih pridelkov, vé, kako je to težavno. Nasprotniki se smejejo, prijatelji ne zaupajo, na tebi je vse: plavaj ali utoni!

Vendar je mnogo zadružnikov ostalo stanovitnih. Videli so, kako so jim društva povzdignila ceno, kako se žrtvujejo duhovniki za njih koristi, in da bodo zopet pri starem, če bodo društva zaradi njih nezvestobe morala prenehati. Ostali so torej pri društvih in dajali v zadružno prodajalno svoje izdelke. Vzbudila se jim je socialna vest. »Začetka bo treba malo potrpeti, da se počasi razmere izboljšajo.« Ta stanovitnost je bila že v naslednjem letu poplačana. Skrbno so si izbrali blago, zaznamovali ga za marko: K. L. C. (Katoliška zveza Kosenca) in spravili fige v prav dober glas na Francoskem. Dobili so za stot 34 K. Gospodarski položaj se je začel zdatno boljšati. Pri povzdigi kmetskega ljudstva so rabili tudi hranilnice, popol-

noma podobne našim rajfajznovkam. »Te hranilnice,« pravi Kardona, »so za nas največjega pomena. Pred so imeli kmetje in delavci denar brez koristi doma. Kar se je iz Amerike dobilo, se je brezmiselno zapravljalo. Nikdar niso imeli denarja, ker je vse sproti šlo. Zdaj se vse naloži v hranilnicah. Denar se izposojuje kmetom za poravnavo dolgov in izboljšanje gospodarstva proti nizki obrestni meri. Popred so imela od vseh izposojil vedno dobiček le mesta, zdaj si tudi kmetje pomagajo. Dozdaj so osnovali 30 takih hranilnic z zvezo hranilnic v Kosenci. V mestu Kosenci imajo šest prodajalnic, kjer prodajajo vsa živila in vse kmetijske potrebščine, tudi stroje, katere dobivajo prav po nizki ceni od tvrdke Glochner v Milanu. V drugih mestih in vaseh imajo podružnice. — V Št. Petru pri reki Arente imajo električno napravo s 75 konjskimi silami. Tam so napravil velik mlin, ki je največja dobrota za vse bližnje kraje, in električno luč za vso okolico. Podobno napravo snujejo v Apriljano. Začeli so se vzbujeni po tem zgledu, gibati tudi drugod. Zdaj so zaželi skrbeti tudi za dobra stanovanja zadružnikom. S tem organizatoričnim delom se je tudi veliko storilo za probujo ljudstva in duševni napredek. Saj vse vodijo navadni kmetje, izmed katerih jih zna jako malo brati in pisati, ki so pa čudovito izurjeni, da branijo in širijo koristi mlade organizacije. Zdaj vsi vidijo, kaj se doseže s skupnim delom.

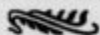
Več reči se tudi mi iz tega učimo. Očito je, da imajo duhovniki povsod usmiljeno srce z ubogim ljudstvom. Če nima nobeden usmiljenja z ubogim revežem, najde nazadnje v duhovniku prijatelja, ki mu žrtvuje svoje dušne in telesne moči, večkrat tudi svoj denar in svoje dobro ime.

Laškim kmetom se je vzbudila socialna vest. Kralo so spoznali, da morajo skupaj držati, ker imajo le v teh zadružnih

napravah svoje prijatelj. Kako daleč so pač še naši ljudje od te zavednosti. Vidijo, da se zanje trudimo in jim vse žrtvujemo. Toda pri prvi priložnosti postanejo nezvesti in drže z nasprotniki. Pravi zadržniki morajo biti požrtvovalni; skupaj je treba držati, če tudi ni včasih očitnega dobička. Kjer so zadržniki zvesti in vodstvo dobro, mora vsaka zadruga doseči krasne uspehe.

Na Laškem so v kratkem času osnovali električne mline, električne luči, velike prodajalne . . . Tudi pri nas gremo naprej.

Za povzdigo gospodarstva in organizacijo imamo Slovenci gotovo več zmožnosti, kakor Lahi. Začnimo, delajmo!

Političen pregled.

AVSTRIJA.

Cesarjev jubilej.

Za slavnostni sprevod, ki ga mislijo uprizoriti ob priliki cesarjevega jubileja, se delajo velike priprave. Odri ob Ringu na Dunaju so že pripravljene. Pričeli so že tudi graditi cesarjev paviljon (prostor, kjer bo takrat cesar). Če gledamo na predpriprave, bo tudi Kranjska častno zastopana. Posebno lepa skupina bo ona, ki bo predstavljala armado Radeckega.

30. maja so se poklonili cesarju skoro vsi generali, bodisi oni, ki so na Dunaju ali izven Dunaja, oni, ki še služijo, in oni, ki ne služijo več. V imenu generalov je nagovoril cesarja nadvojvoda Ferdinand. Po poklonitvi je bil dvorni slavnostni obed.

Takoj za generali je cesar sprejel deputacije onih polkov, ki nosijo ime cesarja Franca Jožefa I.

Poslanec dr. Heilingner je naprosil pravosodnega ministra, naj se zavzame, da se pomiloste oni kaznjenci, ki so dobili v mladosti zapor. Pravosodni minister je izjavil, da se hoče zavzeti za to željo.

Da se vrši slavnostni sprevod, je cesarju zelo všeč, in to, kakor je sam izjavil, najbolj zaradi tega, ker bodo ob tej priliki mnogi obrtniki dobili dela. Slava takemu cesarju!

Dveletna vojaška služba.

Zopet imamo zabilježiti nov načrt, ki zahteva dveletno vojaško službo. Po tem načrtu se torej okrajša vojaška služba za tretjino, obenem pa se enakomerno razdeli vojaško breme na več oseb. Posledica tega načrta bo, da bo treba takoj pomnožiti število vojaških novincev. Za vsakih sto vojaških novincev s triletno službo bode treba 150 mož z dveletno službo. Vendar pa se ne bode v tem razmerju pomnožilo število vojaških novincev, ker dveletna služba ne bode vpeljana za vse vrste vojakov. O tem načrtu prinesemo prihodnjič obširnejšo razpravo u uvodnem članku.

Novi in stari davki.

Znano je, da se pripravlja v zbornici načrt, po katerem bi se bolj obdavčilo žga-

nje. Socialni demokrati so proti temu načrtu, če gosposka zbornica ne omogoči znižanja sladkornega davka. Gosposka zbornica se pa upira temu, da bi se sladkorni davek znižal, vsled česar bi preostalo na leto 28 milijonov kron. Gosposkozbornična proračunska komisija je predlagala gosposki zbornici odklonitev zakonskega načrta o znižanju tega davka. Okoščeneli gospodje prav res zaslužijo, da bi jih vrgli v staro šaro, kamor spadajo, ker prav nič ne poznajo ljudskih koristi. — Dela se zato na znižanje davka na meso, petrolej in davka na poslopja.

Proračunski odsek.

V državnem zboru se je pretečeni teden razpravljalo s silno pridnostjo o državnem proračunu. Gotovo bo rešen v obeh zbornicah do določenega časa. Pri razpravi je načelnik nemškonaarodne zveze Kiari govoril za enakopravnost vseh in zahteval, naj se to določi po posebni državni postavi.

Vojni odsek.

Vvojnem odseku državnega zbora je naznanil domobranski minister, da se čete in poveljniki razbremenene, poviša se število dalje službujočih podčastnikov in se zboljša materijelno stanje vojaštva.

Zavarovanje malega kmeta in obrtnika.

Zavarovanje malega kmeta in obrtnika je v tiru. Hvala Bogu, v tem vprašanju so vsi poslanci, ki zastopajo kmeta, edini. Pododbor svobodne agrarne zveze je ta teden poslal na vlado poziv, naj vlada kolikor mogoče pospeši to prepotrebno zavarovanje.

Kršenje enakopravnosti slovenskega jezika.

Poslanci dr. Krek in tovariši so vložili ostro interpelacijo proti kršenju enakopravnosti slovenskega jezika. Krščansko-socialna zveza je namreč poslala zavitek vžigalic v Celovec, in seveda napravila naslov pošteno v slovenskem jeziku, a železnica ga vsled tega adresatu ni hotela dostaviti, marveč ga je vrnila z zahtevo, naj se napravi nemški naslov. Čas je že, da naši poslanci pošteno na prste stopijo tem nemškim nestrpnem.

Kako je na hrvaškem vseučilišču?

Pravzaprav je žalostno. Bravci »Domoljubovi« vedo, zakaj je nastal konflikt med vlado in dijaki: ker je ban Rauch samo iz političnih nagibov poslal v pokoj zaslužnega hrvaškega vseučilišnega profesorja Šurmina. Deloma se je postavil zanj tudi akademski senat, ki je vprašal vlado, če hoče popraviti Šurminu storjeno krivico in akademski svobodni storjeno nasilje. Vlada je pa odgovorila, da tega ne misli storiti in pozivlje senat, naj tekom treh dni predloži naslednika upokojenemu profesorju. Videli bomo, kaj bo storil sedaj akademski senat in kako barvo bo pokazal.

Rok za vpisovanju na vseučilišču je 27. p. m. potekel. Vpisali so se le trije di-

jaki, in sicer dva na modroslovni, eden na pravoslovni fakulteti. Če bi hodilo k predavanju tudi onih štirinajst pravnikov in enajst modroslovcev, ki svoj čas niso vzeli odpustnic, bilo bi vseh dijakov na zagrebškem vseučilišču — izvzemši bogoslovce — 28, profesorjev na obeh svetskih fakultetah je pa 56, torej prideta dva profesorja na enega dijaka.

V Pragi bo 40 revnih dijakov do konca semestra dobivalo popolno preskrbo. V to svrhu nabrana glavica znaša 16.000 K. Praška občina je dovolila hrvaškim dijakom podporo v znesku 1260 K na mesec, in sicer do konca semestra.

Proračun delavskega ministrstva.

Poslancem na Dunaju so izročili poročilo proračunskega odseka o proračunu delavskega ministrstva. Vsa potrebščina je je proračunjena na 79 milijonov kron. Poročilo naglašja, da je prenizka za stanovanja določena vsota 100.000 K; poročilo pravi dalje, da je prenizka polmilijunska postavka za ptujski promet, kakor tudi 40.000 K za reklame.

Ban Rauch v zadregi.

Delegat dr. Popovič je pretekli teden v skupnem državnem zboru rekel, da dvomi o udanosti in odkritosrčnosti bana Raucha nasproti cesarju. Samo po sebi je razumljivo, da bi Rauch takega očitjanja ne smel kar tako vtakniti v žep. Moral bi na dr. Popovičevo očitjanje odgovoriti ali ga tožiti, ker pa tega ni storil, smatra javnost za resnično, kar trdi Popovič. Govori se celo, da si je ban Rauch nekoč dovolil zelo svobodne izraze o vladarju. — Hrvaški listi so prepričani, da se ban v tem slučaju ne bo upal braniti svoje časti niti z demen-tijem, niti s tožbo.

Demonstracije v Inomostu.

V Inomostu so svobodomiselnijaki priredili hrupno demonstracijo proti katoliškemu dijaku, ki so z lampijoni napravili obhod po mestu. Policija je demonstrante razgnala in jih več zaprla.

V Gradcu za doktorja promovirani dr. Aldrian je na nekem shodu izjavil, da pride v Inomost 20.000 s puškami in ostrimi patronami oboroženih kmetov, ako se ponove na univerzi taki izgredi proti katoliškemu dijaku, kakor so se v zadnjem času vršili.

GENERAL NOGI — RAVNATELJ DEKLIŠKE ŠOLE.

Porarturski zmagovalec general Nogi je bil pred kratkim imenovan ravnateljem dekliške šole za deklice plemenitih rodovin. Dobil je nalogo, odklanjati tujinski vpliv in čuvati stare japonske šege in navade. Učiteljica Simoda, priljubljena v tokioških plemenitih rodovinah, je križala njegove namere in v nemala učenke za nemno angleško in ameriško modo. Ker se je Nogi postavil na njeno pot, poslala je za vpokojenje. In glej, proti pričakovanju se je ta ostavka sprejela. Nogi je bil prisoten,

ko se je Simoda ločila od svojih učenk. Pravi, da je tedaj več trpel, kakor pod Podt Arturjem.

VOLITVE V BELGIJI.

V Belgiji so se vršile za državni zbor volitve. Tu je bilo izvoljenih 87 katoličanov, 43 liberalcev, 35 socialistov in eden krščanski demokrat. Katoliška večina znaša osem glasov.

Izobrazbi.

ČRTICE IZ SLOVENSKEGA SLOVSTVA.

(Dalje.)

Narodna pesem.

Narodne pesmi so po vsebini dvojne vrste: pripovedne in lirične.*) Pripovedna ali epska pesem nastane pri narodu tedaj, ko narod preživi kako slavno dobo in se potem spominja onih, ki so se posebno odlikovali. Tako se naša narodna pripovedna pesem spominja kralja Matjaža, šrbska kraljeviča Marka.

Lirična pesem pa je izraz notranjih čustev in nastane lahko ob vsaki priliki, in ne samo v kaki določeni dobi narodove zgodovine, kakor pripovedna pesem. Vendar se opaža, da v novem času nima narod več tiste pesniške sile kot v davnih časih. To pa zato, ker sedaj v človeku prevladuje razum, prava lirična pesem pa je sad bujne domišljije. Lirične pesmi delimo v take, ki izražajo čustva cele množice, kakor n. pr.: cerkvene, bojne pesmi, in v pesmi, ki izražajo čustva posameznika, n. pr. ljubavne pesmi. K liričnim pesmim prištevamo lahko tudi pesmi, ki se pojo ob različnih godovih, kolednice, božičnice itd.

Slovenci nismo imeli junaške dobe v zgodovini, ali je pa tako daljna, da se je niti ne spominjamo — zato tudi nimamo pripovednih, junaških pesmi, ki bi slavile naše junake. Kralj Matjaž v slovenskih pesmih ni bil niti naš kralj, ampak ogrski.

Mnogo pa imamo liričnih pesmi, kakor jih n. pr. popevajo še dandanes fantje, ki gredo skozi vas. Lirične pesmi so one, ki jih poje mati svojemu detetu, ali dekle, ki gre na polje, ravno tako pastir na gori itd., da jih vedno lahko slišimo, pripovedno pesem pa slišimo le še redko kedaj od kake stare ženice.

Narodne pesmi slovenske je najprej zbiral V. Vodnik, ko se je učil, kako bi pisal v narodnem duhu. Od 1830. je tudi »Čebelica« prinašala pesmi, nabrane med narodom, zlasti od Prešerna in Smoleta. Tedaj so sploh vsi »Čebeličini« sotrudniki pridno nabirali narodne pesmi in te je izdal Koritko od l. 1839—44. Ravno istočasno je pa tudi Vraz nabiral narodne pesmi in njegova zbirka, ki je izšla 1833—39, je naj-

*) Lirična pesem zato, ker so jih stari narodi spremljali na liri.

boljša izmed vseh. V najnovejšem času izdaja tudi vseučiliški profesor dr. Štrekelj narodne pesmi, ki je porabil vse zbirke, ki smo jih doslej našli, zraven pa tudi novo nabral mnogo pesmi med narodom, da imamo Slovenci menda najboljšo zbirko narodnih pesmi med vsemi Slovani.

Za narodno blago, narodne prislovice, vraže itd. si je pridobil mnogo zaslug Davorin Trstenjak. Rojen v Slovenskih goricah je prišel tudi on v Gradec na vseučilišče, kjer se je v družbi Slovanov učil vseh slovanskih jezikov, ter se z Vrazom vred navdušil za ilirsko idejo, toda pozneje jo je opustil, ko je videl, da je neizvršljiva, ter se posvetil preiskovanju slovenske zgodovine in slovenskega jezika. Oprijel se je Vodnikove misli, da so bili stari Iliri Slovenci. Toda, ker ni imel prave znanstvene podlage, ni dosegel velikih uspehov, kljub svoji nadarjenosti in velikanskemu naporu. Toda lahko ga imenujemo očeta slovenskih zgodovinarjev. Pod njegovim uredništvom sta se porodila na Štajerskem tudi dva lista, ki sta posebno pozornost obračala na znanstvo: Zora v letu 1872 in Kres 1881. Pri njem se je shajala na stare dni, ko je župnikoval na Štajerskem, cela družba mlajših pisateljev, ki so postali vsi znameniti jezikoslovci: Sket, Murko, Oblak.

Sploh ni mogoče niti pregledati celega njegovega delovanja, ker je mnogo izginilo v pozabnosti. Naslednikov, ki bi njegovo delo nadaljevali, pa ni bilo.

V jezikoslovju ga je pa prekosil njegov sodrug Miklošič. Doma iz Ljutomerških goric kot Stanko Vraz, se je v Gradcu učil s Trstenjakom vseh slovanskih jezikov. Potem je odšel na Dunaj, kjer je deloval že naš učenjak Kopitar. V dvorni knjižnici je preiskoval slovanske rokopise. Korenito je preučil vse slovanske jezike ter preiskal njihovo sorodnost. Tako je pravzaprav on ustanovitelj primerjajočega slovanskega jezikoslovja, zaradi česar so ga tudi poklicali na vseučilišče l. 1849. Od tedaj se predava na dunajskem vseučilišču tudi zgodovina slovanskih jezikov in slovanskega slovstva. Tudi Slovani imajo znanstveno zavetišče na najvišji šoli. Na podlagi Miklošičevi delujejo še zdaj vsi slovanski učenjaki. On je bil prvi, ki je znanstveno proučil vse slovanske jezike in spisal o tem knjige, ki so mu prinesle naslov največjega evropskega učenjaka 19. stoletja. Za Slovence posebej pa je spisal berila za gimnazije.

Če se ob kratkem ozremo na delovanje Ilircev, ki jih nismo mogli vseh omeniti v tej kratki razpravi, spadata sem tudi Macun in Muršec, ki jih lahko imenujemo predhodnike slovenskega prepoda, ki se je začel z Bleiweisovo dobo, zlasti l. 1848, ko smo dobili tudi politično samostalnost. Nejasne so bile še njihove misli, toda segale so na daleč. Niso imele velikega uspeha, toda navdušile so celo množico novih moči, ki so vodile naš narod ob prepodu njegovega slovstva.

Škof Slomšek je začel prav pri korenini, on je poskrbel za izobrazbo mladine, Ilirci pa so zanesli velike misli med naš narod. Preiskovali so njegovo zgodovino,

njegovo duševno bogastvo in tako vzbudili narodov ponos. Od Štajerske je izhajala luč, ki je razsvetlila tudi Kranjsko in Koroško.

(Dalje prihodnjič.)

Listek.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(LUCIJ FLAV).

Zgodovinski roman. — Spisal J. Spillmann D. J.

I. DEL. Prva knjiga.

Šesto poglavje.

Jutro velikega petka.

V hiši pri Betaniji so bili v kljub nočnemu motenju vsi zgodaj pokonci. Še celo deklici, ki se drugokrat nista zbudili takoj na prvi klic tete Salome, sta pravočasno prišli v družinsko sobo k skupni jutranji molitvi. Vstali in oblačili pa sta se čisto potihem, da bi ne vzbudili Tamare v bližnji spalnici. Marta dé teti, ko pride v sobo, da leži hčerka ranjenega rabija še v trdem spanju.

»Tega je treba ubogi deklici po prestanem strahu zadnje noči,« odvrne Saloma. »In Bog vé, koliko težkega jo še čaka? Evzebij ni danes zjutraj nič zadovoljen s stanjem bolnikovim.«

»Ubožec! Kako žalostno, ako ji umrje!« dé Marija. »Me bi kajpak pridržale Tamaro pri nas kot svojo ljubo setro.«

»Kajpak,« odvrne resnobna Marta svoji bolj čustveni sestri. »Vkljub temu pa či želela odkrito rečeno, da bi ne bili prišli ravno v tem času v našo hišo.«

»Oh, ljuba Marta, kako moreš tako govoriti!« se razvname Marija.

»Prav, pa nam svetuj, kaj hočemo storiti! Ona bo hotela z nami, ako nas stric danes popelje v mesto: Pomisli, ona še ni videla Jeruzalema in templja!«

»Zdi se mi veliko bolj ponižna, kakor si ti, moja Marta. Če ji le eno težkočo povemo, pa ne bo več silila z vama,« pravi Saloma. »Razven tega, hotela bo streči svojemu ranjenemu očetu.«

»Jaz pa bi ravno želela, da gre z nami,« vzklikne Marija. »Kako bi jo rada že danes prepričala o naši veri in jo kot novo izpreobrnjenko peljala k dobremu škofu Simeonu v pouk. O, izmislila sem si že ves vojskino načrt. Najprej peljemo Tamaro k grobni votlini, iz katere je naš Gospod mrtvega Lazarja obudil k življenju. Vrtnar Sila ji bo izprijal to, ker je bil sam pričujoč pri čudežu. Potem bomo na poti od Olske gore do Golgate pripovedovali ljubi deklici vse trpljenje našega Zveličarja. In končno ji bomo razložili njegovo častito vstajenje in vnebohod. Saj so škof Simeon, diakon Mihanon, naš stric in mnogi drugi videli v svoji slavi vstalega Zveličarja. Kako bi ona takim pričam ne verjela, da je Jezus Kristus res obljubljeni Odrešenik, pravi Sin božji? Naj gre Tamara z nami! Še danes, na dan Zveličarjeve smrti, jo bom prepričala o resnici

naše vere, in morala bo postati kristijanka.«

»Vera, to ni človeško delo, ampak sad milosti božje,« pravi Evzebij, ki je med Marijinim govorjenjem stopil neopažen v sobo. »Za to milost moramo prositi in moliti. Zdaj pokličite vrtnarja Silo in druge notri. Opravitvi hočemo svojo domačo pobožnost, ker ne moremo iti k shodu naših bratov v Jeruzalem. Ranjenec bo spal še cele ure dalje, in nič nas ne bo motilo v našem premišljevanju na Veliki petek.«

Vrtnar Sila, ki ga je zjutraj Lucij ogorvil, in nekaj drugih hlapcev stopi v sobo. Evzebij najprej moli kratko jutranjo molitev, in pričujoči mu odgovarjajo. Nato v nekoliko besedah, prihajajočih iz dna duše, kliče družini v spomin, da je danes preteklo 33 let, odkar je Gospod trpel strašno smrt na križu. »S temi-le očmi sem ga videl viseti na križu — o kako je bil razbičan in razmesarjen! — in ko so ga pismarji in farizeji trpečega smrtne bolečine proklinjali in zasramovali, tedaj so te moje ušesa slišale njegovo molitev: »Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo.« Zdi se mi, kakor bi se vse to včeraj zgodilo, tako živo mi je pred očmi Gospod s trnjevo krono na glavi in s krvavečimi ranami po vsem telesu! O ko bi ga videli vi, moji otroci! nikdar, nikdar bi ne pozabili njegove ljubezni, s katero je prestal tako strašno smrt za nas.«

Evzebij je bil ves ginjen in ni mogel govoriti dalje. Vroče solze so mu kapale na sivo brado. Tudi vsi navzoči so jokali tiho, posebno Marija. Čez nekaj časa pravi Evzebij, da hoče brati Kristusovo trpljenje, kakor ga je pred kratkim spisal Matevž po navdihnenju Svetega Duha.

Vzel je v roke pismo, še čisto novo, ga poljubil in pričel počasi in razločno brati popis o Kristusovih bolečinah na Oljski gori do njegovega zadnjega vzdihla na križu. Ko je končno prebral pretresljive čudeže, ki so se zgodili po smrti Sinu božjega, — kako se je pretrgalo zagrinjalo v templju, kako se je stresla zemlja in so se odpirali grobovi, in besede stotnika, ki je nadzoroval križanje: »Resnično, ta je bil Sin božji!« — tedaj ga je prekinil tih, bolesten krik; ozrl se je okrog in zagledal hčerko rabija Sadoka med vrati z objokanimi očmi.

Tamara se je vzbudila, ko je Marta poklicala vrtnarja in hlapce k jutrajni pobožnosti. Zaslišala je Martin glas in nenkrat so ji v spominu oživel vsi dogodki preteklega večera. Napad, rimski stotnik, izguba brata, nevarna očetova rana, vse ji je stopilo živo pred oči in srce se ji je skrčilo v bolesti. »Ne, to niso sanje, to je strašna resnica!« je vzdihnila in se dvignila s postelje. »K ubogemu očetu moram; vedeti moram, kako mu je hudo.«

Urno je vrgla nase obleko in si privezala sandale na noge. Nato je odrgnila pri oknu zaveso in pogledala z zmudenimi očmi na vrt, ožarjen z lepoto jutranjega solnca. Na drevesih so peli ptiči zahvalnico Bogu. Tudi ona je pokleknila in prosila božje pomoči za očeta, za brata in zase. Pokrepčana v zaupanju do dobrega Boga je vstala, da poišče svojega prijaznega gostitelja in svojega ranjenega očeta.

Spomnila se je, ko ji je rekel Evzebij sinoči, da v bližnji sobi spita njegovi nečakinji. Ob tej sobi je najprej obstala in poslušala, nato je pogledala skozi zaveso. Soba je bila prazna. Toda nekaj, kar je Tamara zapazila v njej, jo je prestrašilo. Med dvema vazama, napoljenima z najlepšimi pomladanjimi cvetkami, je stala v srebrnem okvirju podoba žene, polna nebeškega veličastva in miline.

»Za božjo voljo, kaj je to?« dé Tamara in pobledi od strahu. »Ali so moji gostitelji, ki so nas vzprejeli s toliko ljubeznijo, od Boga sovraženi pogani in ne otroci Abrahamovi? Kako morejo tako kršiti zapoved božjo in trpeti podobo malika pod svojo streho?«

Tamara je že mislila skočiti v sobo in razbiti podobo. Kajti že od svoje mladosti je po nauku očetovem s studom sovražila vse, kar je količkaj spominjalo na malikovanje in poganstvo. Toda premagala se je in sklenila poiskati očetu drugo prenočišče, ako njen gostitelj ne uniči na njeno besedo te poganske podobe.

V takih mislih je stopala po stopnicah navzdol in prišla v vežo, kamor je držalo več vrat. Ni vedela za vrata, ki peljejo v sobo, kjer leži njen oče. Zaslišala pa je glas Evzebijev in ga takoj spoznala. Stopila je hitro pred vrata. Njen gostitelj je najbrže bral nekaj resnega in svečanega. Najprvo je pazila na pomen besedi. Toda nehoté ji je vsebina segla do srca. Kdo je ta Jezus, ki je tako milo rekel svojemu učencu, ko ga je izdal s poljubom: »Prijatelj, čemu si prišel?« — In kdo je ta Oče, ki bi ga lahko prosil in bi poslal več kakor dvanajst legionov angelov na pomoč? — Ovsem tem še nikdar ni Tamara slišala ničesar. In zdaj je slišala brati, da je bil ta Jezus peljan pred velikega duhovnika Kajfa; in veliki duhovnik Kajfa je stari oče njenega ženina!

Tamara je stopila čisto zraven zaveso ob vratih, in nobene besede v pretresljivi zgodbi ni preslišala. S strahom je čula strašne besede velikega duhovnika: »Pri živem Bogu te rotim, povej nam, ali si ti Mesija, Sin božji?« in je slišala ravno tako svečan odgovor: »Ti si rekel. Pa povem vam: poslej bodete videli Sinu človekovega sedeti na desnici Moči božje in priti v oblakih neba.«

Zdaj je Tamara vedela: to je bil Nazarenc, o katerem je že tolikrat njen oče govoril s studom, češ, da je Boga proklinjal. In Tamara je pritrdila sodbi Kajfe in velikega zbora: »Boga je proklinjal! Smrti je vreden!« — Toda kako se vjema to plemenito in mirno obnašanje Jezusa, o katerem je slišala zdaj brati, s srcem tistega bogokletneža, o katerem ji je pravil njen oče? Čutila je Tamara, kako ji ginejo v duši predsodki. Obup izdajavca Iškarijota in prorokove besede o 30 srebrnikih so jo pretresle še bolj. Tiho in napeto je poslušala sodno obravnavo pred Poncijem Pilatom in spoznala, da so bili celo Rimljani prepričani o Jezusovi nedolžnosti. Čula je, kako se je Pilat trudil, da bi pridobil zase ljudstvo in oprostil nedolžnega. Oni pa so kričali: »Izpusti Barabo! Križaj ga!« — »Kaj pa je hudega storil?« — »Na križ ž njim!« — In potem bojazljiva obsodba z

dostavkom: »Nedolžen sem nad krvjo tega pravičnega,« in strašne besede celega ljudstva: »Njegova kri pridi nad nas in naše otroke!«

In nato grozni prizori bičanja, kronanja, križanja in nazadnje smrt v strašnih bolečinah in v sramoti! Ali je bil torej vendar blazen in hudoben, ker ga je Bog, ki ga je na križu klical na pomoč, tako zapustil? Ne! Slišala je Tamara, kakor udarec za udarcem, čudeže, ki so se godili po smrti Jezusovi. Slišala je nazadnje častničkove besede: »Resnično, ta je bil Sin božji!« in po teh besedah je do dna srca ginjena stopila v sobo.

Deklici Marta in Marija sta z vzklikom strahu skočili pokonci in tudi drugi so potrti gledali rabijevo hčerko, ki je bila vsa iz sebe. Le Evzebij je ostal miren in je s prijaznim pogledom stopil k dekletu. Tedaj je zaklicala Tamara s tresočimi ustnicami:

»Torej je Odrešenik prišel, in njegovo ljudstvo ga je umorilo?«

»Prišel je, in njegovi rojaki so ga — v strašni zaslepljenosti pribili na križ,« odvrne Evzebij.

»In Izrael se ni izpreobrnil, tudi po teh velikanskih čudežih ne, o katerih si ravnokar bral? Toda ne, saj ni mogoče! Jeruzalem in vse ljudstvo bi se namah izpreobrnilo, ako bi se res zgodila ta čudežna znamenja. Bajka je to in predrzna izmišljotina, kar si ravnokar bral. Reci, da je tako!«

»Vse, kar sem bral, je sveta resnica. Jaz in mnogi drugi, ki še živimo, smo priča tega. Tisti izmed ljudstva, ki so bili dobre volje, so našli milost vere. Tudi ti jo boš našla, ako ponižno prosiš Boga, da ti dá spoznati resnico. Zdaj si preveč razburjena, da bi mogla soditi premišljeno. Tudi ni bil moj namen, tako hitro odpreti oči. Bila je najbrže to volja božja, in prepričan sem, ti boš našla milost svete vere.«

»O, kaj naj rečem, kaj naj mislim? Ta Jezus iz Nazareta, katerega me je oče že v mladosti proklinjati učil, ta je v resnici naš Odrešenik?! Reci, povej mi — verujem tvojim očem, ker iz njih goyori pošтена duša, in tvojemu dobremu srcu, katero je z ljubeznijo sprejelo mojega ranjenega očeta — povej mi in prisezi pri svojem dušnem zveličanju: ali si videl le eno izmed teh čudežnih znamenj, o katerih si ravnokar bral v tem pismu?«

»Bil sem priča, ko je solnce potemnelo, in vprašaj svojega očeta, ako je to naravno mogoče ob času polne lune. Čutil sem, kako se je zemlja tresla, in videl sem počiti skalo, na kateri je stal križ; še danes ti hočem pokazati razpoklino, ako greš z menoj na ono mesto. Videl sem tudi še večja znamenja, kakor pa si slišala brati o njih. Videl sem njega samega, ki je umrl na križu, videl sem Jezusa Kristusa vstalega od mrtvih, videl sem ga tudi iti v nebesa. Jaz, ki stojim pred teboj, sem priča tega, in lahko ti jih imenujem še več, ki so videli isto, kakor jaz in so še danes med živimi.«

(Dalje prih.)

V. Lurd!

(Konec.)

10. Veliki teden v Lurdu. ¹⁾

Neko francosko poročilo o romarskih vlakih, ki so prišli v Lurd začetkom septembra, govori o »velikem tednu«. To je teden pred praznikom Marijinega rojstva in se imenuje tako radi velike množice romarjev. Poročilo trdi, da se je mudilo z nami vred takrat v Lurdu še 40—50 tisoč romarjev. Drugi cenijo število še višje. Da to ni pretirano, se razvidi iz sledečih uradnih poročil, ki jih prinaša list: Journal de la Grotte de Lourdes — List od lurške dupline. Ta časopis izdajajo lurški duhovniki, izhaja vsak teden in poroča natanko o vseh vlakih za vsak dan posebej. Dne 7. septembra 1905., ko smo prišli mi v Lurd, se je mudilo tu poleg našega še 36 drugih vlakov, 8. septembra istotako. Seveda so to le naznanjeni romarski vlaki. Na tisoče romarjev pa pride začetkom septembra posebej v Lurd ali v malih gruclah, ker se v tem času narodnih romanj zgodi največ čudežev.

Takrat so se mudili obenem v Lurdu trije nadškofje in 15 škofov. Globlji vpogled v ta romanja dobimo, če beremo poročila posameznih romarskih vlakov. V Lilu na Francoskem izhaja mesečno list:

¹⁾ Glej dr. Waitz: Von Brixen nach Lourdes, str. 105—107.

Le Pélerin du Nord — Romar s severa. Oktoberska številka tega lista poroča, da se je peljalo iz kambreške škofije (Cambrai) 12 vlakov s sedem tisoč romarji, med temi 800 bolnikov. Na dan pred praznikom je bilo v Lurdu 1000 do 2000 bolnikov.

11. Slovo.

Zatonil je dan za pirenejskimi griči, mrak je legel po pobočjih, da so zatemneli vrhovi v nerazločnih obrisih, zvezde so vstale na nebu, žareče in svetle, kakor bi goreli kresovi na nebeških višavah. Na Grandgerskem vrhu je žarel križ, kakor je žarel nekdanj na oljski gori ter ogreval širno zemljo. Velik svet je bil razlit čez dolino, kakor bi se odprl nebesni svod in bi lili žarki nebeške milosti nad množice. Spovi so se glasili s trga mogočno in veličastno, prihajali so iz tisočerihih grl. Ave, ave, ave Marija, kakor bi zveneli iz nekega drugega sveta, ki je velik in čudovit.

Pred jamo pa je bilo tiho in mirno. Zadnjikrat smo se zbrali pred duplino, da vzamemo še slovo od lurške Kraljice. Klečali so romarji na kamenitem tlaku, njihove molitve so postale zaupnejše in gorenejše. Dolgo so molili in postala so mehka njihova srca, kakor kadar rosijo nebeške milosti v naše duše, postalo jim je tesno v prsih, kakor kadar čutimo vso veliko težo težav in grehov svojega življenja in bi se razjokali na prijateljskem srcu ter bi mu potožili svoje reve in nadloge. In lažja bi postala naša srca in polna tolažbe naša

duša. Prošnje so kipele kvišku vroče, kakor so solze materine, zaupne, kakor je molitev deteta.

Otožno in tiho so zvenele besede slovesa, ki jih je govoril voditelj, in srca so čutila, da jim je težka ločitev.

»Hočemo se zahvaliti za vse milosti in dobrote, ki smo jih prejeli v Lurdu. Zahvalimo se predvsem za veliko zaupanje, s katerim smo molili tu ob jami, zahvalimo za vso tolažbo, ki so jo občutila naša srca, za novo moč, ki smo jo prejeli od nebeške Kraljice. Lepo je bilo tukaj moliti ter gledati in premišljevati veličino Materice Odrešenikove. Ločimo se s hvaležnim srcem in ohranimo to hvaležnost tudi še na nadaljnjem potu. Lurška Kraljica pa naj nas vodi in spremlja, da pridemo srečno do svetišča v Paray-le-Monialu, k srcu nebeškega Izveličarja.«

Potihnilo so slavospevi s trga, ugasnil je svet nad dolinico, noč je sanjala ob obrežju Gava, le na gori je še žarel križ kakor luč, ki se jo postavi na višino in sveti vsem narodom. Zadnji pozdravi so se glasili v tiho noč, pristrčni in iskreni kakor so pozdravi, izročeni ljubečemu materinemu srcu. Zdrava Devica, bleščeča kot zvezda, zdrava Kraljica, lepa kot jutranja zora, pozdravljena Brezmadežna, čista kot lilija, pozdravljena Tolažnica, oživlja joča kot rosa!

Razgled po domovini.

Čuj slovenski kmet! Na Vnebohod Gospodov se je pomikal po cesarskem Dunaju dolg spreved, kakršnega ponosni Dunajčani še niso kmalu videli. **Dvajset tisoč** nemških krščanskih kmetov s posebnimi klobuki, kakršne so si umislili člani »Kmečkih zvez«, je korakalo ponosno v votivno cerkev k sveti maši in potem k zborovanju. Zbrali so se kmetje z Gorenje in Nižje Avstrijske, s Štajerske, Koroške, Solnograške, Češke, Šlezije in dva zastopnika kranjskih Kočevcev, da se dogovore o težnjah kmečkega stanu. Na ta lepi kmečki shod je prišel tudi dunajski župan dr. Lueger, ki je pristrčno pozdravljal vse zborovalce. Na shodu sta bila oba krščansko socialna ministra dr. Ebenhoch in dr. Gessman ter dolga vrsta katoliških državnih poslancev. Vsi zbrani kmetje so soglasno obsodili napade liberalnih študentov na katol. vseučiliške dijake ter napade liberalnih profesorjev in časopisov na kmete. Zborovanje se je končalo z nepopisnim navdušenjem. Nemška »Kmečka zveza« šteje že 136.000 članov. — Slovenski kmetje, posnemajte katoliške nemške kmete, pristopajte v »Kmečke zveze«. Tudi naše »Kmečke zveze«, ki so osnovane po slovenskih krajih na Kranjskem, Štajerskem, Primorskem, se bodo zbrale k skupnemu zborovanju, da se doseže enotno delovanje vseh Zvez. K temu zborovanju, za katero pa še ni čas določen, naj pride kar največ mož iz vseh slovenskih pokrajin.

Liberalci in kmetje. Voda in ogenj ne gresta skupaj. Tako tudi ne moreta se družiti kmet in liberalci. Dokazalo se je že opetovano, da liberalci ne zaničuje nobenega stanu bolj kot kmečkega. To se pokáže ob vsaki

priliki. Le ob času volitev se zna liberalci potuhiniti in tedaj se sladka kmetu, ker ga upa ociganiti za glasovnico. Svojo ljubezen do kmeta so zopet prav očitno pokazali liberalci zadnji teden. Tako grdo, tako ostudno so po »Narodu« blatili našega slovenskega kmeta, da se nam v dnu duše gabi to početje naših liberalcev, ki sramote dan na dan pred svetom naše može edinole iz tega razloga ker so katoliški, ker ne marajo za brezverski liberalizem. Ze v zadnji številki »Domoljuba« smo omenili, da je nazival »Narod« slovenske kmete »pijano tolpo« zato ker so prišli na graško vseučilišče braniti svoje sinove pred pijanimi liberalnimi študenti. Slovenski liberalci odrekajo kmetom pravico, da bi prišli tudi kot gostje na vseučilišče, katero morajo vzdržavati s svojim denarjem. In ti ljudje pravijo, da so za izobrazbo ljudstva! »Klerikalcem« očitajo, da so sovražniki vede, če pa hočejo tudi oni enakopravnost v znanosti, pa proslavljajo pijane burše, ki z gorjaci preganjajo znanost z vseučilišč. Kmetom očita »Narod« iznova, da so »pijana tolpa«, da imajo »sovraštvu do izobraženih krogov«, da so v »duhovski sužnosti« itd. To si naj dobro zapomnijo kmetje! Oglejajo si naj uradnike in trgovce, ki še danes podpirajo list, ki tako blati kmečki stan! Našim možem zopet kličemo: Proč od vseh, ki podpirajo oziroma naročajo »Slovenski Narod«, ki tako ostudno psuje kmečki stan.

»Narod« hujska zoper katoliško cerkev. V svoji podlosti »Narod« pozivlja svoje pristaše, da naj gredo »s poleni nad rimsko štacuno« in napoveduje, »da se v Avstriji pripravljajo velike stvari, na obzorju se ka-

žejo znamenja velikega kulturnega boja«. Tako piše list, katerega pristaši vedno zatrjujejo, da jim je vera privatna stvar in da liberalci niso nasprotniki cerkve. Kdor je danes še na »Narod« naročen, pa pravi, da ni nasprotnik cerkve in vere sploh, ta se laže, kajti njegovo glasilo ga izdaje s svojo hujskarijo vsak dan. To si bomo pa zapomnili, da hoče »Narod« s poleni razbiti »rimsko štacuno«. Dobro si bo ogledati posamezne liberalce po mestih in po deželi, da se jim še o pravem času tista polena poberejo!

Človeške kosti izkopal. Pavel Grad, bajtar na Dolskem, je dne 22. t. m. na svojem sadnem vrtu kopal temelj za zgradbo kleti. Kakega pol metra globoko našel je v zemlji človeške kosti, po zunanji obliki soditi bržkone kake ženske. Pol metra globlje je našel zopet okostje, a mnogo močnejše od prvega. V obeh glavah ni manjkalo niti enega zoba.

Ljubljana postaja velikomestna glede samoumorov. V zadnjem času se je dogodilo več žalostnih slučajev. V nedeljo 28. maja se je hotel zastrupiti pleskarski delavec Herman Jug v Novem Vodmatu. Prepeljali so ga v bolnico, kjer so ga rešili smrti. — V noči od 24. do 25. maja se je obesil v hiralnici bivši trgovec Albert Pohl. — Pred par tedni si je pognal kroglo v glavo neki vojak.

Se nekaj o lurških romarjih. V soboto 23. maja popoldne so se lurški romarji veseli in zadovoljni vrnili v naše mesto. Na prvi hip je vsakdo lahko opazil, da nikomur ni žal truda in stroškov, ki jih je imel s potovanjem. Na celi poti se ni pripetila najmanjša nesreča. Ker bo obširneje poročilo objavil »Bogoljub«, pripomnimo tu le, da so romarji dne 22. maja

v Luzernu priredili presvetlemu gospodu knezoškofu ljubljanskemu povodom desetletnice vstolice prsično ovacijo. Jubilarita je navgovoril preč. gospod dekan Lavrenčič, zagotavljač ga neomajane zvestobe in ljubezni vernega slovenskega naroda v vseh bojih za pravice krščanskega ljudstva. Presvetli se je iskreno zahvalil za ovacijo, kakor tudi za dar, ki so ga zložili romarji tem povodom za škofove zavode.

Štajerski poslanec dr. Ploj med liberalci. Dolgo je tajil dr. Ploj svoje tajne zveze z besno liberalno »Domovino« in lažnjivim »Narodnim Listom«. Toda nekateri dopisi zadnjega tedna nosijo tako jasno pečat Plojev, da jih ne bo mogel utajiti, in če jih bo tajil mu nihče ne bo več verjel. Huduje se namreč, zakaj so se tudi poslanci »Slovenske kmečke zveze« potegnili za pogorelce v Bukovcih. To je res vzoren zastopnik svojih volivcev, ki se jezi nad svojimi tovariši, če se zavzamejo tudi za njegove volivce. Zahvaliti bi se jim moral za to pomoč, a glejte ga Ploja, on ima drugo navado, besno napada dr. Korošca in v »Nar. Listu« smeši kmeta poslanka Pišeka. Ta Plojev izbruh je posebno značilen za njegovo politično hvaležnost, kajti Korošec in Pišek sta bila, ki sta se zavzela zanj pri »Kmečki zvezi«, ko je tičal v najgršem blatu, in so ga zapuščali celo njegovi najboljši prijatelji v Ptuju. Grdo je tudi od Ploja, da se zdaj zateka k celjskim liberalcem, ki so ga tako nesramno blatili in grdili ob zadnjih volitvah. Ni vsakemu možu dano, da bi se tako srpeminjal! Sicer pa: Gliha vkup štriha!

Radoljski župan in deželni poslanec dr. Viljan, ki je ob času volitve povdarjal vedno le svojo narodnost, je zopet vložil za slovensko stranko nemško tožbo v Beljaku. To je vendar skrajno predrzno in nečuvno. Slov. liberalni advokat pa tako tepta pravice slovenskega jezika. Kaj vendar porečejo k temu njegovi narodni volitvi v Kamniku, Trzinu in Radoljici?

Suša in kače. Z Vrha pri Vinici se javlja: Grozno huda suša vlada tukaj. V tej silni vročini so tudi kače hude. Tekom osem dni sta bili dve osebi v tukajšnji občini od kač pičeni, in sicer neki šolski deček iz Damlja, ko je jagode nabral in bližnji sosed župnega dvorca, ko je v vinogradu trte vezal. Čuvajte se kač!

Zakaj so napadli liberalni študentje v Gradcu katoliške kmete. Kakor izvemo iz nemških listov, bil je katoliški dijak, ki bi moral biti promoviran za doktorja prava, tajnik katoliške nemške kmečke zveze in je kmete povabil k svoji promociji. A liberalci so jim zabranili vstop. Vsak židov, vsak tujec sme k takim slavnostim, le katoliški kmet ne sme, čeprav s svojimi davki plačuje vseučilišča. Djaki v Gradcu so metali v kmete tudi gnila jajca. Zmerjali so kmete s psovko: bagaža. Govorili so proti kmetom zaničljivo, in sedaj tudi liberalni listi pišejo skrajno razžaljivo o kmetih. To je nečuvno! Kako dolgo še bodo trpeli kmetje tako ravnanje proti svojemu stanu? Kako dolgo še bodo trpeli nasilstva liberalcev? Kako dolgo še bodo trpeli celo liberalne liste v svojih hišah? Kdor je mož, kdor spoštuje svoj stan, mora vendar enkrat priti do spoznanja, da kmet ne more imeti z liberalizmom nobene zveze!

Smrt v 50 metrov globoki jami. V Rodiku je dne 22. t. m., opoldne, ko je šla družina počivat, izginila posetnica Franciška Počkaj. Ko so domači opazili, da je ni nikjer doma, so se zelo prestrašili, kajti že več časa je kazala znake slaboumnosti. Domači niso hoteli tega objaviti, ker bi bili radi prikrili, misleči, da to samo preide. Šli so jo takoj na vse strani iskat, in so jo iskali vso noč. Mlekarice, ki so šle iz Trsta ob sedmi uri zvečer,

so videle med Kozino in Rodikom neko žensko, ki je hodila po pašnikih v bližini neke jame. Misliše so, da gre kdo po stezi s polja ali s senožeti. Dne 23. pr. m. zjutraj pa je našel njen mož pri »Globoki jami«, ki je na rodniških pašnikih blizu gročanske meje, rožni vavec in denarico, ter je spoznal oboje kot lastnino svoje žene. Takoj je prijavil stvar orožnikom. Ob 10. uri dopoldne je šlo mnogo občinarjev z orožniki na lice mesta k omenjeni jami, da jo preiščejo. Anton Šuman se je spustil po vrvi v jamo, kjer je našel nesrečnico, ležečo na obrazu in mrtvo s polomljenimi udi. Truplo so prenesli v mrtvašnico.

Desetletnica »Slovenskega katoliškega društva« v Gorici. Veselica, ki jo je priredilo v nedeljo »Slovensko katoliško delavsko društvo« za svojo 10letnico ob sodelovanju društva »Skalnica«, se je sponesla izvrstno. Velika dvorana hotela »Central« je bila natlačena do zadnjega kotečka. Tudi predvorana je bila precej natlačena. Tako dobro obiskane veselice niso imeli goriški Slovenci že dolgo. Vse točke so se izvajale prav dobro. Petje in tamburanje se je moralo ponavljati. Splošna želja je, naj bi se veselica ponovila. Proizvajanje posameznih točk je kazalo, koliko truda je bilo za to veselico. Zato bi pa bilo res škoda, ko bi ostalo pri eni predstavi. Veselice se je udeležil tudi prevzvišeni knez nadškof Frančišek dr. Sedej, ki je imel na koncu krasen nagovor in je podelil vsemu navzočnemu občinstvu višjepastirski blagoslov. Občinstvo ga je pozdravljalo z navdušenimi živio-klici ob prihodu in odhodu.

V Trbovljah se je ustanovilo strokovno društvo rudarskih paznikov. Na ustanovnem shodu je govoril g. Terseglav iz Ljubljane. Počasi se bo vendarle začelo daniti tudi po onih krajih, kjer je dosedaj kruto gospodovala brezverska socialna demokracija, ki izžema ubogo delavstvo.

O vinogradništvu je imel državni poslanec dr. Janko Hočevar jako temeljito sestavljen govor na Dunaju. V tem govoru je pojasnil vladi razne zahteve in potrebe naših vinogradnikov. Govor je v celoti priobčil »Slovenec« z dne 27. maja.

Slovensko krščansko učiteljstvo, ki je združeno v »Slomškovi zvezi«, ima sestanek na binkoštni torek v šoli na Grosupljem. Vrlo učiteljsvo, ki se ne boji terorizma liberalnih tovarišev, najtopleje pozdravljamo.

Sveti misijon se je vršil od 17. do 24. maja pri Sv. Trojici poleg Mokronoga. Udeležba je bila zelo obilna. Bog daj mnogo sadu!

S. L. S. je imela 24. maja zaupni shod v Ribnici. Udeležilo se je shoda, na katerem je govoril državni poslanec Jaklič in nekaj drugih mož, do 250 posestnikov.

S Koroškega. Mašniško posvečevanje bo letos 19. julija v stolnici. Sprejelo bo 13 bogoslovcev višje redove, in sicer iz četrtega leta gg.: Blasi Albert, Kohlmaier Anton, Messinger Rud., Rudl Josip, Seirer Fr., Štrifol Anton; iz tretjega leta gg.: Gritsch Marko, Hanek L., Kogler Fr., Maierhofer Izidor, Mikula Fr., Senk Franc, Truppe Andrej. — Izmed teh je pet Slovencev. — Na sv. Višarje so že odšli letos č. gg. Valentin Weiss, župnik v Žitarivasi, Anton Benetek, kaplan v Črni, in doktorand Ludovik Reinprecht. Žitaroveško župnijo bo oskrboval „g. Alojzij Hutter, župnik v Št. Lipšu. — Župnijo Lipa pri Vrbi sooskrbuje č. g. Ferdo Lavrinc, župnik v Strmcu. — Vas Ferndorf pri Paternionu je kupila družba za dobavo magnezita, ki se na imenovanem kraju in okolici v množini nahaja, za nekaj čez eno tretjino milijona kron, z izjemo, kar je premičnega blaga, da ostane na razpolago vaščanom. Vas mora biti do 1. oktobra, ko bode družbina naprava začela delo-

vati, izpraznjena in seveda bo s tem dnevom tudi izginila vas z imenom. — Stoletnico obstoja obhaja letos 15. in 16. junija štajerski lovski bataljon št. 9 v Beljaku. Pri tej slavnosti bo igrala godba štajerskega pešpolka št. 27. — Nevihta s točo je bila 21. t. m. zvečer po 6. uri v Celovcu in okolici, ki je na nekaterih krajih naredila znatno škodo, posebno vrtarjem.

»Gregorčičev dom« v Gorici. »Gorica« priobčuje oklic, naj vsi zavedni Slovenci zbirajo ob 60-letnem vladanju cesarja Franca Jožefa I. darove, da se zgradi v Gorici »Gregorčičev Dom«, v katerem bi imelo zavetišče slovensko šolstvo v Gorici. Z zidavo so že pričeli.

Prijor v bolnišnici č. c. usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu je postal č. o. P. Vavpotič, ki je bil že več let kot brat v tej bolnišnici. Njegov prednik č. o. Leopold Danev gre kot priyor v Kainbach pri Gräden; tamošnji priyor č. o. Kajetan Popotnik pa kot priyor v Št. Vid ob Glini na Koroško. Bil je 10 let priyor v Kandiji.

Ljubljanski knezoškof, premil. g. Jeglič, se je udeležil na Vnebohod Gospodov škofovskega posvečevanja novega bosanskega škofa dr. Sariča v Sarajevem. Bila je to za Bosno nenavadna slavnost. K tej slavnosti so bili došli poleg našega premil. g. knezoškofa še sledeči dostojanstveniki: Fra Paškal Buconjič, škof mostarski; fra Marjan Markovič, škof banjaluški; dr. Anton Mahnič, škof krški; dr. Angjelko Voršak, škof in kapit. vikar djakovski; dr. Ivan Krapac, pomožni škof zagrebški; dr. Rok Vučič, pomožni škof senjski; o. Dominik Asfalk, opat banjaluških trapistov; Milko Cepelič, apost. protonotar in župnik djakovski; Matija Seigerschmied, apost. protonotar in superior usmiljenih sester; dr. Svetozar Rittig, poslanec in profesor v Djakovu; dr. Franjo Binički, profesor bogoslovja v Senju — in še mnogo drugih odličnih gospodov.

Duhovniške izpremembe v Istri. Iz zdravstvenih ozirov je začasno vpokojen don Anton Andrijič, župnik v Baški, istrski deželni poslanec, in sicer za dobo enega leta. V Baško pride don M. Maračić, kapelan v Malem Lošinju, v Mali Lošinj pa don Anton Fabijanič, kapelan v Beli.

Kranjski deželni predsednik, gosp. baron Schwarz, si je v petek, dne 22. m. m. ogledal traso Kumpmatel-Črnomelj. Na Kumpmatlu, na Talčem vrhu, na Stražnem vrhu in v Črnomlju je bil slovesno sprejet. Ljudstvo mu je razložilo svoje želje glede belokranjske železnice. V Črnomlju je prenočil. Tu so se mu poklonile zunanje občine. Obiskal je tudi Metliko.

Okrajni cestni odbor kamniški je izvolil predsednikom g. Andreja Mejača, župana v Kaplji vasi, in namestnikom gospoda Matija WIELTSCHNIGGA, oskrbnika v Križu.

Okrajni cestni odbor trebanjski je izvolil za načelnika g. Ivana Bukovca v Mrzli loki, namestnikom pa g. Ivana Novaka v Račjem selu.

Kanonično umeščen je bil danes na župnijo Zlato polje č. g. Janez Medved, kapelan v Ljutomeru na Štajerskem se bo vršil na binkoštni ponedeljek 8. t. m. ustanovni shod »Zveze slovenske mladine«. Vrli štajerski mladeniči, ta dan vsi na shod v Ljutomer!

V seji trgovske in obrtne zbornice kranjske je predlagal g. svetnik Kregar, naj se naprosi poštno ravnateljstvo, da vse potrebno ukrene, da se prično kar najpreje dostavljati ekspresne pošiljkatve trgovcem in obrtnikom naravnost iz kolodvora takoj po prihodu vlakov. Isti svetnik je zahteval tudi, da se napravi v dvorskem okraju nova poštna podružnica. Zbornica je sklenila podpirati ustanovi-

tev »gostilničarske in natakarske šole«. Dovolila je 50 kron za najpridnejše učence pleharske šole v Dolskem in v Dolu. Krojaški strokovni tečaj v Škofji Loki bo dobil ob zornice 100 kron prispevka. Rešilo se je še več drugih točk.

Za četeroglasni moški zbor je izšel tudi »**1. venček narodnih pesmi**«, sestavil Anton Grim. Cena 50 vin., 10 izvodov 4 K. — Mlad nadarjen skadatelj stopa s tem zvezkom prvič v javnost. Gotovo je, da bodo teh devet narodnih pesmi naši moški zbori po deželi zelo radi peli. Harmonizacija je zelo lahka in preprosta, skoroda monotona. — Venček je založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

d **Kum**. Na Kumu bo shod pri Sv. Joštu, dne 8. junija, na binkoštni ponedeljek ob 10. uri. Snega ni več, vse je v cvetju. Zato prid' vrh planin, nižava sin!

Kvišku srca ali cerkvena pesmarica za nabožno petje v cerkvi, šoli in doma, za Marijine družbe in razne bratovščine. Izdal dr. Josip Somrek. V Mariboru, 1908. Tiskarna sv. Cirila. Cena celo v platno vezani knjigi 1 K 20 vin., elegantno vezani 2 K. — Tu imamo po vsebini in obliki dovršeno knjigo. Kajti ona obsega na 316 straneh eno-, dvo-, tri- in četeroglasnih napevov s sekiricami. Pesmarica ima masne pesmi po vatikanskem koralu v mod. notah ali sekiricah, pesmi za razne cerkvene čase (advent, božič, post, velikonoč, binkošti), za procesijo s sv. Rešnjim Telesom, češčenje Srca Jezusovega, blagoslovne, obhajilne, Marijine, za godove svetnikov in angelov, za verne duše. Tretji del ima pete litanije Srca Jezusovega, lavretanske in vseh svetnikov in razne priložnosti. Izborna je za mladeniče in dekleta Marijine družbe, za poroke in novomašnike. Najslabše se je dosedaj godilo pevovodjem za nagrobnice. Ta pesmarica jih ima pet na izbiro. Pesmarici je dodejan kratek molitvenik, da imajo pevci in pevke najpotrebnejše molitve vedno pri rokah. Pesmarica bo brezdvomno ustrezala dušnim pastirjem, kakor tudi pevskim zborom. Po vsebini in obliki se lahko meri s sličnimi deli drugih večjih narodov. Župnijski uradi in šolska vodstva dobijo pri tiskarni sv. Cirila v Mariboru ali pri »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani, ako naročijo vsaj 50 iztisov obenem skupaj, iztis lepo vezan po 1 K, kar je za Marijine družbe in za šolarje zelo ugodno. — Dobiva se tudi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Birmancem in prvoobhajancem. Kupujte samo molitvenike z novim cerkvenim besedilom; glej oglas »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani.

Poziv! Naš cesar praznuje letos v celi svetovni zgodovini redek jubilej, jubilej svojega 60letnega vladarja. To slavje praznujejo z njim vsi narodi našega cesarstva. V proslavo jubileja samega se vrši dne 12. junija t. l. na Dunaju sijajen cesarski slavnostni sprevod, ki bo pričujočim gledavcem iz naše države in inozemstva nudil nepozaben in veličasten prizor. K udeležbi je bila povabljena tudi vojvodina Kranjska in naravno je, da v očigled tekmovanja drugih avstrijskih dežel tudi mi ne moremo odreči sodelovanja, in to v korist naše dežele. Naša udeležba naj predvsem svedoči zvestobo do vladarske hiše. Ne smemo pa pozabiti tudi drugih važnih pridobitev, katerih po deležna dežela vsled udeležbe pri dunajskem slavnostnem sprevodu: Narodne noše, že skoraj umirajoče, se ožive vsed naše udeležbe pri sprevodu k novemu življenju, k novi slavi. Kranjska skupina, prirejena od spretnih domačih umetnikov in tvarjajoča izvirno in slikovito podobo, bo vzbujala pozornost avstrijskih in inozemskih gledavcev, in s tem se bo delala propaganda za našo

deželo in posebno za tujski promet. Privoščiti pa moramo tudi revnejšim našim rojakom z dežele, da si pri tej priliki ogledajo Dunaj in njegove krasote ter da si s tem ožive duha in razbistre um. Znaten del stroškov pride našim domačim obrtnikom na dobro. V tem oziru opozarjamo na besede, ki jih je izustil naš cesar pred kratkim nasproti dunajskemu osrednjemu odboru, rekoč, da ga ta slavnostni sprevod zelo veseli, tembolj, ker bo ta velika slavnost dvignila tujski promet in donajala obrtnikom zaslužek. Prireditev kranjske skupine za slavnostni sprevod je prevzel odbor, sestavljen iz vseh slojev našega prebivalstva, na čelu mu deželni glavar, dvorni svetnik Šuklje. Akoravno mu je zagotovil dunajski osrednji odbor znatno podporo, preostaja vendar nujna potreba, da potrosimo in zberemo po deželi lastna sredstva. Čim več prispevkov se nabere, tem sijajnejša, tem vplivnejša bo udeležba kranjske dežele pri sprevodu. Obračamo se do znanega patriotičnega čuta in živega domoljuba naših rojakov in otvarjamo nabiranje prostovoljnih doneskov. Prosimo občine, korporacije, denarne zavode in zasebnike, naj nas podpirajo z množestvilnimi in izdatnimi prispevki. Nadejamo se pa tudi, da bo velika množica našega prebivalstva nam prišla na pomoč z nebrojnimi, četudi malimi doneski; vse doneske bomo javno v listih z zahvalo potrdili. Želimo, da bi naše patriotično in celi deželi koristno prizadevanje našlo povsod prijazen odmev in obilo podporo. — V Ljubljani, dne 14. majnika 1908. Kranjski odbor za dunajski cesarski slavnostni sprevod, Ljubljana. Deželni glavar Fran Šuklje, predsednik. Deželni poslanec Leopold baron Liechtenberg, ravnatelj Ivan Šubič, podpredsednika.

Pozabljen trak. Pri otvoritvi delavskega doma 26. avgusta 1907 na Jesenicah je neko društvo pozabilo trobojni trak z zlatimi franžami brez napisu, vreden do 50 kron. Lastnik naj se pismo oglasi pri blagajniku Kat. del. društva na Jesenicah, Ivanu Vidmarju, da mu ga dološlje. Ukava 73, Jesenice-Fužine.

Dolenjske novice.

Iz ribniške doline.

d **Zaupni shod »S. L. S.« v Ribnici**. Zaupen shod S. L. S. se je vršil dne 24. maja v Ribnici. Govoril je gosp. deželni in državni poslanec Franc Jaklič; nastopilo pa je tudi par domačih govornikov. Vkljub temu, da je mnogo naših mož z doma, bilo je udeležencev nad 250. V zadnjem času se je mnogo govorilo in pisalo o liberalizmu v ribniški dolini, o nekakšni neodvisni gospodarski stranki, ki se je baje tu razpasla. Nedeljski shod se nam je zdel po svoji udeležbi, po resnosti razpravljanja in po mirni dostojnosti, s katero se je vršil, kakor glasen protest proti takemu obrekovanju ribniškega ljudstva. Jasno in gotovo je: Ni in nikoli ne bo Ribnica liberalna! Tukaj so ribniški možje, krščanski očetje in krščanski gospodarji, in ti protestirajo proti lažem, ki so le liberalne želje! — Shodu je predsedoval gosp. Franc Dolinar, domači dekan. Gosp. poslanec Jaklič je v poldrugo uro trajajočem govoru razpravljaj o političnem položaju v državnem in deželnem zboru, raztolmačil usodo krošnjarskega zakona, obrazložil križvo pot prošenj za podporo po črvi in povodnji oškodovanim posestnikom iz ribniške doline; izvedeli smo, kako silno vestno in marljivo je naše okrajno glavarstvo v Ko-

čevju. Povedal je nadalje, kaj je s krošnjarskim zakonom in s prošnjami za oprostitev vojaščine. G. poslanec je tudi odgovoril na izvajanja ribniškega g. nadsvetnika Višnikarja na shodu pri Cenetu v Ribnici meseca januarja proti interpelaciji poslancev Gostinčarja. Jakliča in tovarišev glede strankarskega postopanja sodišča na Kranjskem. G. nadsvetnik je na tem shodu dejal, da minister na to interpelacijo še odgovoril ni, gosp. Jaklič pa nam je povedal, da je minister na to interpelacijo odgovoril — kje je božja hčerka resnica, gosp. nadsvetnik? — in da je višje sodišče razveljavilo razsodbo, ki je povzročila dotično interpelacijo. Gosp. poslanec je vnovič povdarjal, kako se marsikje postopa pristransko in krivično — »klerikalec« da vedno zgubi, liberallec pa pravdo dobi! Lahko je vstati na javnem shodu in klicati: Kdor ima kaj proti mojim izvajanjem, naj se oglasi, — a gorje tistemu, ki bi se oglašil! To se ne pravi, svoje nazore zagovarjati, ampak to je navadno izzivanje! — Gosp. kaplan Orehek je ovrge lažnjive glasove, ki jih liberalci širijo med ljudmi o ribniških »luterš-duhovnikih«. Pri volitvi v mestno skupino Kočevje-Ribnica smo se držali načela: luterana ne volimo, liberalca pa tudi ne! Če »Nova Doba« piše o katoliku Višnikarju, si mi pri tem mislimo svoje; ne vemo, kako bi bilo s katoliško cerkvijo, če bi njeni člani bili sami Višnikarji! — Lažljivo je, da bi bil pri zadnjih občinskih volitvah govornik delal na to, naj bi Goriča vas ne imela nobenega odbornika; on da je bil zmeraj za to, naj ima dva odbornika in dva namestnika. Ovrge je še par drugih, med ljudmi raztresenih laži izza časa zadnjih volitev in zaključil svoja izvajanja: Pogum, možje! Naša stranka se bo očistila, iznebila se bo plev in se prerodila k novemu, lepšemu življenju! Boljše je, da je pet krepkih, čilih, zdravih ljudi v stranki, kakor pa petsto piškavih in kilavih. — Nato se oglašil k besedi mož iz ljudstva, g. Fr. Grebenc, posestnik v Lazih, in protestira v imenu celega shoda proti pisanju »Slov. Naroda« in »Nove Dobe« o liberalizmu v ribniški dolini, najsi bo starega ali mladega kalibra. Burno ploskanje je pričalo, kako iz srca je govoril vsem. G. podnačelnik »Kmetске zveze«, Franc Fric, je nato predlagal sledečo resolucijo: I. Zaupni shod S. L. S. v Ribnici dne 24. maja 1908. izreka poslancem S. L. S. v državnem in deželnem zboru popolno zaupanje. II. Shod naroča strankinim poslancem, naj uporabijo vsa postavna sredstva, da bo sodno in drugo državno uradništvo nepristransko in nestransko izvrševalo svoje uradne dolžnosti. III. Shod izraža upanje, da bo S. L. S. po svojih poslancih kar najbolj pospeševala gospodarske koristi ribniškega ljudstva. — Resolucije so bile soglasno sprejete. G. predsednik se končno zahvali g. drž. in dež. poslancu Jakliču za njegov trud. Izjavi pa tudi sledeče: »Zadnja številka »Nove Dobe« me hvali, da sem miroljuben. Res je: ljubim mir v domači hiši in v fari. Toda proti hvali »Nove Dobe« odločno protestiram, ker pohvale od liberalne strani ne maram in jo ogorčeno odklanjam. Kakor vedno, ključem tudi danes vsem in vsakemu posebej: ne berite liberalnih listov!« — Burno odobravanje udeležencev shoda je pričalo, s kolikim zadovoljstvom so zborovalci vzeli na znanje to izjavo svojega ljubljenelega g. dekana. Če mu liberalci pobijajo okna, je pač vzroka dovolj, da ga ljudstvo tem živeje ljubi in spoštuje! S tem je bilo lepo in pomenljivo zborovanje zaključeno. Na ta shod so bili vabljeni le dobri krščanski možje. In vendar tako dobra udeležba! Zadnji čas je že bilo, da se je stranka otrešla nezanesljivih in nestanovitnih ljudi, ki so strankin razvoj in procvit samo ovirali. Tako je prav. Ven iz stranke s plevami, da

more pognati kali čisto žito! Kdor v stranki išče samo časti, ta ni zanjo! Kdor bi hotel v stranki iskati le dobička, naj se loči od nas čimprej! Kdor z liberalci sklepa politične mešetarije, kdor z njimi skupaj voli, skupaj z njimi zabavlja zoper S. L. S., ta je v politiki liberallec in — tam naj bo!

d Iz Zamosteca pri Sodražici. Ravno letošnjše leto, ker je jubilej presvetlega cesarja, bi bilo primerno, da bi se spomnili s kakšno podporo sivolasilih starčkov, ki so služili še pod slavnim Radeckijem. Tudi v Zamostecu še živi veteran Blaž Puželj, star 84 let, kateri prav zanimivo pripoveduje, kako so se borili še kot mladi korenjaki proti Italijanu. Mož je še vedno čvrst pri tej visoki starosti. Imamo pa še dva, eden je star 83 let, drugi 85 let.

d Liberalna ribniška olka. Pretečeno soboto sta v Dobropoljah na kolodvoru nahrtila dva veletelgentna ribniška liberalca, Klun ml., ki tudi klerikalnim gostilnam ponuja svojo vodo, in neki Križman, ki s teleti baranta, navzočega duhovnika z besedami: »Kje se je pa ta pop manere učil.« — Priporočamo tema dvema inteligentoma, naj se najprej olike sama naučita, duhovniki pa se je ne bodo učili pri liberalcih, najmanj pa pri — ribniških.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Tržiške novice. Od 17. do 24. maja smo obhajali v župniji Sv. Trojice sveti misijon, katerega so vodili č. g. Klančnik iz Celja in č. g. Režen iz Maribora. Ljudstvo se je udeleževalo te redke pobožnosti v častnem številu. Nad vse lep je bil sklep in sprava pred Najsvetejšim. Ljudstvo je hvaležno č. g. misijonarjema za njihuj trud, a vendar se dobodo nekateri, katerim sveti misijon ni všeč, a kaj se hoče; Resnica oči kolje. — Pri gradnji železnice Trebnje - Št. Janž se polaga tir v Zakotju, tako je srečno brez vseh nesreč premagana zadnja ovira; sedaj se deloma pripravlja šota, katere bode tudi kmalu dovolj, ter se grade druga manjša dela. — Pri elektrarni v Karmelu se nadaljuje gradbena dela, večinoma se zlagajo stroji in razpeliuje električna žica in druga v to svrhu spadajoča dela. Več hiš za stanovanje delavcev in družbenega osebja je po večini končana; v kratkem jih še nekaj prično graditi. — Skandal vsemu svetu in v zasmeh prebivalstvu je napis na postaji nove železnice v Št. Janžu, oziroma v Krmelu. Na prvem mestu se šopiri nemški: Johannesthal, mesto samoslovenskega Št. Janž. Zatorej prosimo našega državnega, kakor tudi deželne poslance, da zastavijo na pristojnem mestu svojo besedo, da se napis na postaji v Št. Janžu spremeni v samoslovenskega, ali vsaj dene slovensčino na prvo mesto. Ker nikakor ne gre, da bi v dvajsetem stoletju v krajih, kjer ni nobenega Nemca, bila nemščina na prvem mestu. Prosimo! — V vinogradih letos precej dobro kaže, samo preveč suša je. Krme bode vsled velike suše jako malo ter tudi drugo žito ne uspeva tako kakor sicer.

d Iz Št. Janža. Tudi pri nas bomo dobili izobraževalno društvo; misel na njegovo ustanovitev je bila z navdušenjem sprejeta, da bi šlo le za naprej po sreči! Saj pa tudi ne more biti ovire, prostor v stari šoli je tak, da si boljšega želeti ne moremo, samo malo popraviti ga je treba, tudi za denarna sredstva smo na trdnem. Torej vzdravimo se, korajža velja! — Tukajšnje trirazredno ljudsko šolo obiskuje toliko otrok, da bo treba ustanoviti še četrty razred.

d Iz Fare pri Kostelu. Ze meseca avgusta lanskega leta so se pri nas vršile občinske volitve; pa ker so bili nasprotniki popolno poraženi, so jih ovrgli, misleč pri drugih vo-

litvah zmagati. Pri zopetni volitvi 5. in 6. maja t. l. so pa še bolj propadli nego prvič. Za župana je izvoljen g. Anton Bauer, trgovec pri Fari. Vsi odborniki so pristali S. L. S. Nasprotniki so napeli vse sile, pa vseeno ni šlo. Dal Bog, da bi nov odbor z g. županom delal v čast in korist občine.

d Iz Mirne pečl. V naši fari se je razširila bolezen, ki jo zdravniki imenujejo miliarija. Obstoji v tem, da bolnika kuha vročina, da ga notri zvija in boli in na koži se pokažejo rdeče lise in tudi izpuščaji. Začne se ta bolezen s tem, da bolnika obide slabost in se ne more držati na nogah. Nekaj posebnega je to, da napade večinoma samo ženske, in sicer od 20. do 40. leta. Tako jih je umrlo pri nas v kratkem času osem žensk in samo en moški. Med ženskami ste umrli dve deklici, stari po 22 let, in šest mater, ki so vse zapustile male otročiče. Kako so žalostno peli mirnapeški zvonovi, ko jih je bilo v enem tednu pokopanih kar pet! Kako so jokali zapuščeni otroci za svojimi materami in stariši za umrlimi hčerami! Bolezen se širi še vedno, a ne več tako hudo. Obrnili smo se v procesiji k Materi Božji za pomoč. Tudi imajo ljudje veliko zaupanje do lurške Device Marije. Mnogim je tudi po lurški vodi odleglo, ko jih je bolezen napadla najhujše. O da bi res na Marijino priprošnjo odtegnil Bog od nas to strašno šibo!

d Iz Metlike. C. kr. deželni šolski svet uvedel je na prošnjo krajnega šolskega sveta v Metliki na tukajšnji štirirazredni ljudski šoli nerazdeljen dopoldanski pouk — do preklica — in sicer za čas od 1. maja do konca šolskega leta. Ko bi se v mesecu oktobru še ne začela obrtna šola, bi imeli lahko to olajšavo tudi v mesecih september in oktober. — V nedeljo, dne 31. maja, blagoslovil se je nov oltar v dol. »trifarški« cerkvi v Rosalnicah. — Letos opazuje mnogo mnogo strupenih kač. Stariši, svarite otroke pred to nevarno golaznijo. Ne puščajte jih bosih na pašo! Najboljše začasno sredstvo proti kačjemu piku je rakija. Če je od kače ugriznen človek tudi nekoliko več pije, ne bode pijan. To učinkuje.

d Iz Št. Petra pri Rudolfovem. Dne 14. maja smo sijajno sprejeli novodošlega preč. gosp. župnika Frančiška Češarek. Na meji naše župnije smo pričakovali prihoda občinski zastop na čelu g. župan, gasilno društvo in mnogo različnih župljanov. Slovesni sprevod z osmimi mladeniči na konjih in 14 vozov različnih možakarjev se je navdušeno pomikal proti župni cerkvi; res spomina vreden vtis za nas župljane.

Gorenjske novice.

Iz kamniškega okraja.

g V reklamacijski odsek za občinske volitve je bil izvoljen g. Potokar v njegovi nenavzočnosti. Ker pa se je odpovedal, je župan Kraut kratkomalo na svojo pest poklical k seji g. Kumra. G. Benkovič je proti tej nepostavnosti protestiral in s tem silno razburil liberalce. Brez povoda je g. Benkoviča žalil pri tej priliki dr. Kraut, kateremu so že povodom odhoda gostov iz Mekinj na kolodvoru svetovali, naj se uči

olike. Apotekar Močnik pa je skakal in vpil: »Vi boste preje pocrkali!« Lepi izrazi, prava cvetka olike! G. Benkovič mu je nato mirno odgovoril: »To vi lahko govorite kot apotekar.« Kaj naj sodimo mi o tem surovem Močnikovem klicu? V pojasnilo povemo, da so bili ravno v tem času zboleli trije naši somišljeniki, vsi vzgledni meščani. Ako so na te merile Močnikove besede, moramo tako obnašanje imenovati naravnost podlo, ako jih je pa rabil v onem pomenu, kakor mu je odgovoril g. Benkovič, namreč kot apotekar, potem pa je dolžnost državnega pravnika, da se stvar preiskuje in se onemogočuje vsaka zloraba apoteke.

g Urar Potočnik, ki bi večkrat rad igral vlogo na obe strani brušenega noža, je bil že enkrat v »Domoljubu« zaradi skovikanja na kolodvoru. Tudi sedaj, ko so šli naši telovadci v Mekinje, ni znal brzdati svojega jezika in jih je psoval. S takim človekom ne moremo imeti prav nič opraviti in kmečka zveza bo morala že preskrbeti, da se naseli v Kamniku kak urar, ki bode poznal meje dostojnosti. Izhajal bi prav dobro.

g Radomlje vstajajo. Novo ustanovljeno »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« je priredilo dve nedelji zaporedoma veselico s predstavo v prostorih Nustranove gostilne. Dasi najmlajše društvo, vendar smo videli, koliko premore dobra volja. Vsa čast Radomeljčanom. Za veselico se je posebno trudil mlekár g. Pirš, gospod organist je pa dobro izvežbal pevce, ki so zapeli nekaj prav lepih pesmi. Pogumno naprej!

g »Kmečka zveza« je priredila 24. maja shod v Špitaliču. Shoda se je udeležilo okrog sto kmetov iz Špitaliča in Motnika. Gospod Benkovič je razpravljal o programu »Kmečke zveze« in o železnici Kamnik-Polzela, gospod kaplan Jovan pa je pojasnil lovski zakon, zlasti njega krivice nasproti kmetu. Sprejelo se je resolucijo proti sedanjemu lovskemu zakonu in za zgradbo železnice na državne stroške. V kratkem priredi »Kmečka zveza« shod v Motniku.

g V Kamniku so pričele usmiljenke poučevati čipkarstvo. To bi bil nov vir dohodkov za naša dekleta, ako se izuče tega domačega obrta, ki je na drugih krajih že tako razvit. One, ki se žele udeleževati pouka, naj se oglase pri usmiljenih sestrah. — Čuje se, da se ustanovi v mekinjskem samostanu gospodinjska šola. Zelo potrebno bi bilo!

g Slavnost v Mekinjah je sijajno izpadla.

g Na Rovih bo dekliška Marijina družba na binškoštni ponedeljek ob 4. uri popoldne ponovila igro »Lurška pastarica«, ker je pri predstavi zadnjega maja zmanjkalo prostora. Kdor hoče videti kaj lepega, naj pride!

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Ribno. Pred dobrim tednom je padel solar Valentin Medved pod voz, ki je bil poln peska. Eno kolo mu je šlo čez nogo in glavo, a obvaroval ga je anjel varuh gotove smrti. Le nekoliko je bil ranjen, sam je šel domov,

v par dneh je bil popolnoma zdrav. — V soboto je nek slepar hodil po hišah, ki je nabiral milodare za neko novo kapelico na Brezlah. Zjutraj je »prav pobožno« molil med šmarnicami v cerkvi, da bi se ljudem bolj prikupil, a menda ni dosti dobil, ker mu ljudje niso hoteli verjeti. Varujte se sleparjev! — Suša je velika. Sena in mrve za živino bo zelo malo.

g Umrl je v Dobu dne 20. maja t. l. Janez Pestator, hišni posestnik. Priporoča se ga molitvi.

g Moravče. Veselica izobraževalnega društva je krasno uspela. Moški pevski zbor je pel jako izborno. Zapel je veličastno pesmi: »Pogumno vsi ob dlani dlan«, »Slovenski svet« in »Moj dom«. Pevski zbor, pod vodstvom tukajšnjega organista, prav dobro napreduje. Le pogumno naprej! V edinstvi bomo največ dosegli. — Igra: »Ljubezen in maščevanje«, je občinstvu ugajala. Vsak se je čudil ohojemu oskrbniku Melhiorju in njegovemu surovemu obnašanju do podložnih. Oskrbnik se bahato zaveda svoje službe, vendar ga pri tem muči nemirna vest, in tega notranjega nemira ni mogel udušiti. Na duši je imel namreč grozno pregreho: izdajstvo. Podkupil je bil svojega prijatelja Alfonza, da je izdal njegovega gospoda, viteza Kronevarta v turškem boju. V igra vidimo ljubezen viteza do naroda in visoko spoštovanje ljudstva do svojega gospoda. Zadnje dejanje se konča s smrtjo oskrbnika, katerega ustrelil izdajalec Alfonso, ki so ga ujeli vitez in njegovo spremstvo na povratu v domovino. Izdajalec prizna izdajstvo in druga zločinstva ter si naposled konča življenje. — Igra se je ponovila v nedeljo 31. majnika.

g Iz Senice pri Medvodah. Huda suša vlada pri nas, ker smo na peščenih tleh. Kaj bo za krmo, kaj za ljudi, s čim se bomo preživeli sebe in živino? Trava oziroma detelja po njivah se suši, žito in drugi poljski pridelki se bodo posušili na njivah, ki so peščene. Lansko leto nam je črv vse uničil, letos pa suša. Že sedaj primanjkuje krme. Nekateri posestniki so že sedaj morali krmo kupovati in veliko zanjo izdati, ker je bila nenavadno draga zaradi lanske slabe letine. Slabo se obeta kmetu. — 19. maja t. l. so nam zaprli most v Goricih. Posestniki od obeh bregov reke Sore so jako oškodovani zaradi zaprtega mostu, ker imajo več svojega zemljišča na nasprotnem bregu Sore in ne morejo sedaj z vozovi do svojih parcel. Kmetje so naredili prošnjo na visoki deželni odbor, da bi jim ta izposloval, da se za lahke kmečke vozove most zopet odpre, dokler se ne popravi, kar upamo, da se bo prav kmalu zgodilo. Most sicer še ni tako slab, pač pa je mogoče pre slab za težke tovarne vozove papirne tvornice, ki so do zadnjega časa čezenj vozili težo od 5 do 6 tisoč kilogramov. Kmečki vozovi pa nikoli niso težki do en tisoč kilogramov.

g Iz mavčiške župnije. Najprvo omenim veliko sušo, ki je sedaj pri nas, ker dež nam že tri tedne ni pomočil. Polje je zaostalo v rasti in sedaj vidoma nazaduje. Obeta se slaba košnja v deteli in senu, tudi žito, ozimno in jarina, ne more prospevati. Zimo je bilo dobro prestalo žito in detelja, pomlad je bila tudi prav ugodna, vse je kazalo na prav obilno letino. Sadno drevje je tudi prav izborno lepo cvetelo, da že veliko let ne tako. — Z zanimanjem beremo novice iz raznih krajev, kako se ondi gibljejo, kako žive politično življenje, kako snujejo razna društva v korist in zabavo sebi in bližnjega. Toda pri nas pa v tem oziru še vedno spimo. Dal Bog, da bi se tudi pri nas našel mož, ki bi začel delovati nam v korist in izobrazbo in bi pridobil za svoje požrtvovalno delo tudi druge!

g Iz Križev pri Trziču. Železnica na Trziču prav pridno piha, ko vozijo šuto. Zadnjič ste poročali, da bo na Križih postajališče, a sedaj dobimo pa postajo, in to je tudi pravilno, zakaj pri nas bo promet veliko večji, nego v Dupljah. Imamo mnogo laških delavcev na stanovanju, katere trgovci prav dobro izžemajo; vsako stvar računajo jim dražje, kot je v resnici. Pred štirinajstimi dnevi odprli smo trgovino podružnice konsumnega društva iz Trziča, katera, upamo, bo dobro uspevala. Dela je res veliko, pa z božjo pomočjo bomo vse zmagali. Reklamo za konsumno društvo delajo največji tukajšnji trgovci, ker vse stvari so dražje nastavili, in to ravno je voda na naš mlin. Naše »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« si ustanovi tudi telovadski odsek. Fantje se prav pridno oglašajo, in to je prav, zakaj le v zdravem, krepko razvitem telesu more bivati tudi zdrav duh. V nedeljo, dne 31. maja, bo ustanovni shod; takrat priredijo bratje telovadci iz Trziča pešizlet k nam. Na zdar!

Notranjske novice.

Ildrijske novice.

n Praznovanje. V nedeljo varstva sv. Jožefa, 3. maja t. l. je imela tukajšnja kat. del. družba ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Antona sv. mašo, kojo je daroval preč. g. dekan M. Arko. Navzočih je bilo lepo število družtenikov.

n Praznik sv. Florijana se je tudi letos po stari navadi praznoval. Zjutraj ob 8. uri je bila za žgalniške delavce sv. maša pri sv. Antonu, koje se je udeležilo tudi nekaj rudniških uradnikov. — Ob 10. uri pa se je brala v namen tukajšnjega prostovoljnega gasilnega društva v farni cerkvi sv. maša, pri kateri je sviralo godbeno društvo. Zvečer so napravili gasilci v prid svojega društva v pivarni »pri črnem orlu« veselico s srečolovom in plesom.

d Neumno blebetanje. V nedeljo, 17. majnika dopoldne je imel znani »derehtar« Ante Kristan v pivarni shod radi zidanja čitalnice na občinske stroške. Silno ga namreč peče, ker deželni odbor ne dovolj idrijski občini prezidati od čitalnice naleteta poslopja na občinske stroške. In deželni odbor ima čisto prav, če se tega načela drži. Vsako društvo naj si na svoje stroške sezida svoj društveni dom, če ga potrebuje. Od tega naj tudi ne bo izvzeta liberalna frakcija! Kdo bo pa potem občanske dolgove poravnava, ki so že tako ogromni? Ali mar ne ravno oni, ki bodo ostali v Idriji; ne pa taki, ki stanujejo od danes do jutri tu! — Shod je bil še precej dobro obiskan, seveda ponajveč od takih, ki občinskih doklad ne plačujejo. Da ni manjkalo zraven poslanca Gangla, za katerega se je bati, da ne bi zgorel same gorečnosti za blagor ljudstva, se razume samo ob sebi. — Med drugim farbanjem se je »derehtar« Kristan norčeval tudi z voditelja S. L. S. menda nekako tako-le: dr. Šusteršiča bosta gotovo lurška Marija in orleanska devica toliko razveselile, da bo kot deželni odbornik dovolil zidati čitalnico na občinski račun. K temu omenjamo tole: Kristan naj gleda, da mu prej ali slej ne bo treba iskati pomoči pri lurški Materi Božji! Takrat se mu brez dvojbe ne bo ljubilo več norčevati iz takih reči! — Sicer pa tako govorjenje diši nekoliko po kaz. zak. § 122, lit. b.

n Resno vprašanje. Ali ima Kristan res vso prostost v Idriji, da sme govoriti in počenjati, kar se mu zljubi? — Ako je zmešan, naj se ga spravi v norišnico; ako je pa še pri pameti, naj se ravna z njim po postavi, kakor z vsakim drugim človekom! On je ravno za odpravo vsakih predprav; naj jih še on ne vživa! Zadosti imamo njegovega govorniškega športa!

n Društveni izlet. V nedeljo, 17. maja t. l. popoldne je priredil polnoštevilni telovadni odsek tukajšnje kat. del. družbe izlet v Belo pri Idriji, kojega se je udeležilo tudi precejšnje število drugih družtenikov. V Beli so telovadci dobro proizvajali nekoliko prostih vaj in društveni pevci zapeli nekaj pesmi. S postrežbo v gostilni g. župana Šinkovca smo bili prav zadovoljni. Lepi popoldan nam je hitro prešel in ob mraku smo se vrnili zopet proti domu v Idrijo.

n Gad ga je pičil. V soboto, 23. maja t. l. je nabiral šmarnice v skalah nad ledenimi »raki« rudar Ignacij Kašpirc. Pri tem ga je pičil gad v sredinec na levi roki. Ker je ob povratku v Idrijo poiskal takoj zdravniško pomoč, menda Kašpircu ne bo mnogo škodoval gadji strup. Ob sedanjih vročini je trela previdnosti pri iskanju planinskih cvetic!

n Vojaški nabor. V sredo in četrtek, 20. in 21. maja t. l. se je vršil v Idriji v salonu g. Didiča vojaški nabor za mladeniče iz občin: Idrija, Sp. Idrija, Ziri, Dole, Godovič, Črni vrh, Cekovnik in Vojsko. Vojaška gosposka je potrdila oba dneva 62 fantov v vojake. — Med potrjenimi je tudi br. Fr. Medvedič, predsednik telovadnega odseka v Idriji.

n Dnevni izletov so bili za Idrijo od 17. do 21. maja. Razun naših vrlih telovadcev so napravili izlete učenci ljudske šole v več skupinah na razne strani: v Zire, Črni vrh in v Vojsko. Tudi tukajšnja čipkarska šola je bila pod vodstvom gđc. učiteljic in gg. c. kr. učiteljev Jos. Novak in R. Gostiša v Postojni.

n V Godoviču je bila silna nevihta dne 21. t. m. Med strašnim pišem in gromom je padala toča in dež.

n Ljudska hranilnica in posojilnica v Idriji je imela 24. maja svoj redni občni zbor. Prejšnji odborniki kakor tudi člani nadzorstva so bili zopet vsi izvoljeni. Načelnik je ostal g. dekan M. Arko. Iz računskega zaključka naj navedem le nekaj števil. V letu 1907 so znašale hranilne vloge: 100.031 K 68 h, kapitalizovane obresti 10.097 K 82 h, vrnjena posojila 76.371 K 48 h, vzdignjene hranilne vloge 63.091 K 27 h, dana posojila 95.014 K 02 h. Čistega dobička je bilo 1343 K 44 h; pripisal se je rezervnemu zakladu, ki je sedaj 4471 K 18 h. Sploh je imela hranilnica v preteklem letu 266.946 K 77 h prejemkov, 264.674 K 45 h izdatkov, toraj skupaj 531.621 K 22 h denarnega prometa. — Vrli okoličani, ki še nimate lastne Rajfajnizovke, držite se Ljudske hranilnice v Idriji!

n Shujšalo se je stanje žirovskega župnika veleč. g. Vidmarja. Začele so mu otekati noge. Da bi se le na bolje obrnilo!

Iz reške doline.

n Naše zadružno življenje. Kljub temu, da imamo v naši dolini precej razvito zadružništvo, se vendarle javnost malo obvešča o tem. 24. maja je imela občni zbor »Hranilnica in posojilnica«, ki ima za bilježiti krasen napredek. Prometa je imela v l. 1907. 850.083 K. Članov je imela minulo leto 781. Rezervna zaklad znaša 17 tisoč kron; samo v minulemu letu je od čistega dobička priraslo 3434 K. Najtoplejše priporočamo to posojilnico zlasti onim, ki

iščejo posojila, ki jih tukaj najcenejšim potom dobe, ker izvršuje posojilnica vsa zemljeknjižna in druga sorodna dela sama brezplačno. — Pred nekaj tedni je imelo občni zbor tudi »Gospodarsko društvo«, kateremu naši politični nasprotni širokoustneži napovedujejo smrt že od leta 1898, ko je bilo ustanovljeno, a ni imelo še nikoli toliko življenja v sebi, kakor sedaj, kar je posebno zasluga dobrega nadzorstva in odbora, kakor tudi sposobnih uslužbencev. Promet v letu 1907 je znašal 343.619 kron, kar bi se pa lahko še pomnožilo, če bi vsi udje spolnjevali svoje dolžnosti in le v društvu kupovali, ne drugod. Društvo ne išče dobička, ampak vzdržuje le nizke cene blaga, in čim več blaga pokupijo zadružniki, tem cenejšim potom ga zadruga dobi in ga potem seveda tudi članom ceneje prodaja. Torej udje, le oklepajte se vedno tesneje društva! Vseh članov je bilo v letu 1907 689.

n **Nad trnovsko županstvo** so se spravili bistriški »odvisniki« v »Narodu«, češ, da je nesposobno in kazni plačuje. No, pa tudi če bi županstvo res kazni plačevalo, saj jih tudi g. Fadguc pomaga plačevati. Ni še toliko mesec preteklo, kar je — seveda neprostovoljno — potom sodišča prispeval 20 kron, za kar se mu zlasti občinski reveži priporočajo, da bi večkrat prišel navskriž z paragrafi, ker so take »podpore« njim dobrodošle. — Kako je trnovsko županstvo nesposobno, kaže to, da je letos pridobilo za pet let naprej vsako leto 500 K, v petih letih skupaj 2500 K, pri lovu, ker ga ni hotelo podaljšati za borih prejšnjih 100 K, kolikor je znašal pod Fadgudčevim županovanjem. Napredna bistriška občina pa ga je pustila svojemu županu za borih letnih 30 K, dasi bi gotovo štirikrat toliko vrgel. Ampak v Bistrici so vsi »ano«.

n **»Slavno« županstvo v Bistrici** se je pobahalo v »Slovencu«, da ima tako visoke občinske doklade, kakoršnih niti Dunaj nima, ki ima dva milijona prebivalcev, pa tudi malokje na Kranjskem imajo tolike doklade. Seveda Bistrica mora biti povsod »napredna«. Bistriško »slavno« je sila ponosno, ker je pogruntalo v svoji »ogromni učenosti«, da ima tiskovni zakonik paragraf št. 19, ki določa, da morajo uredništva prinašati popravke, seveda stvarne, to velja za vsakega, učeno »slavno« pa ni vedelo, da za urade obstoja tudi § 22. istega zakonika, ki pravi, da se morajo priobčevati »uradni popravki« nespremenjeno, pa tudi če so še bolj prismuknjeni, kakor n. pr. bistriškega »slavnega« v »Slovencu«. Le ponižni bodite, gospodje, svet se vsaj smeje vaši neumnosti, ker ste se pobahali, da imate malone 40 odstotkov doklade. Pa še podpisati se ne ne znate, Heil, gospod župan!

n **Poziv bistriškemu notarju.** G. notar Žnidarič! Gotovo Vam je znano, da Vaš uslužbenec dela zgago v našem kraju, ko svojo surovost v »Narodu« prodaja. Ker mu kaj takega ne zabranjete, moramo misliti, da se strinjate s tem, da z Vaše pisarne izhajajo v »Narod« hujskajoča poročila! Tem potom Vas opozarjamo na posledice, ki jih boste imeli, ako pri tistem Vašem pisarju, ki hoče uvesti v našem

kraju »metodo idrijskega Julčeta«, ne storite primernih korakov, ker sicer bomo prisiljeni baviti se z Vami. Tistemu pisarju nočemo odgovarjati, saj to je znano, da kdor je do nosu v gnojnici, hoče še druge za sabo potegniti v smrad. Svetujemo mu pa, da naše gospode duhovnike pusti v miru, sicer bo enkrat izkupil, da ne bo ne njemu ne njegovi gospej po volji. — Naših vžigalic ni v Bistrici še nikjer dobiti. Somišljeniki, zahtevajte jih!

Iz raznih krajev Notranjske.

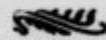
n **Shod v Hotedršici** pri Logatcu je bil v nedeljo, dne 24. maja. Sklicala ga je »Kmečka zveza za logaški okraj« ter povabila poslance Gostinčarja in dr. Žitnika, da poročata o deželnem in državnem zboru. Poslanec Žitnik je poročal o deželnem zboru in pripravah za novo, četrto kurijo, s katero dobe zastopniki kmečkih občin večino v deželnem zboru. Govoril je dalje o vojaški službi. Vsebinsko tega poročila objavljamo danes na drugem mestu. Pojasnil je razna druga vprašanja, osobito pa ljudsko zavarovanje za starost, onemoglost in za slučaj bolezni. Vlada je sedaj predložila načrt zakona, po katerem bi bili zavarovani le delavci, tudi kmečki. To je potrebno in koristno. Toda zahtevali bodo kmečki poslanci, da so zavarovani z državno podporo tudi samostojni kmečki posestniki in rokodelci. V ta namen naj država sedaj ob cesarjevi 60-letnici vladanja dovoli poseben kapital, katerega letne obresti bi se porabljalo za ljudsko zavarovanje. Kakor kaže, bode gosposka zbornica zavrгла sklep poslancev, da se zniža davek od sladkorja. Če se to zgodi, ima vlada na razpolago najmanj 28 milijonov na leto. Sladkorja pa razmeroma največ povzijejo premožnejši ljudje, ki bi torej tudi deloma plačevali za ljudsko zavarovanje. Vlada dobi tudi nekaj milijonov, ako podržavi zavarovanje proti ognju. Zbrani volivci so soglasno pritrtili resoluciji, da se mora z delavskim zavarovanjem zagotoviti tudi zavarovanje kmetov in rokodelcev. Poslanec Gostinčar pa je navduševal zborovalce za stanovsko organizacijo, ker le v edinosti je moč in uspeh. Župnik Lavrič je pojasnil važnost posojilnic in hranilnic. Takoj se je oglasilo nad dvajset gospodarjev, ki osnujejo posojilnico za hotedršiško občino.

n **Iz cerkniške doline.** — **Zagarjev avtomobil.** Kdor pozna cestno progo iz Rakeka v Loško dolino in promet, ki se po nji prevaža, se ne bo čudil, da je tukajšnje ljudstvo tako razburjeno in pripravljeno na najhujši odpor, od tistega časa, ko je lesni trgovec g. Zagar iz Markovca razglasil javno, da bo napravil za prevažanje lesnih izdelkov tovrni avtomobil. Ljudstvo ima pač skušnjo, mogoče več kot tisti, ki trdijo, da so vse nesreče glede avtomobila izključene. Saj vemo, kako se plaši vprežena živina in kolikrat je že smrtna nevarnost pretela marsikomu radi motornih koles, pri katerih se lahko opazi, kaj bi bilo, če bi prišel na cesto tovrni avtomobil, kateri bi s svojim groznim ropotom povzročil nebroj materijelnih nesreč, kakor tudi človeških žrtev. Res je, da se tudi živina vsega privadi; a potem bi bil vsak navezan vedno eno živino imeti, ne oziraje se, če ima dohodek od nje ali ne. Ali ni kmetu glavni dohodek živinoreja, ali isti nikdar na cesto ne pride? Gospod Zagar se je izrazil, da se vse materijelne nesreče z odškodnino pokrijejo: res je, a o človeških žrtvah, katere bi prišle na dnevni red, se še ne zmeni ne, ker to gotovo ve, da niso nikdar pokrite. — Gospod Zagar, pomislite vendar, koliko velja Vaše »življenje«, ko bi ga Vi v hipu zgubili, ko ste

zagotovljeni, da bi bila Vaša obitelj dobro preskrbljena, koliko velja življenje siromašnega družinskega očeta, oziroma pridnega družinskega uda, kateri je primoran svojem služiti vsakdanji kruh, in kaj bo s tistimi, ki zgubijo vir življenja; ali je to ljudsko blagostanje? Ni čuda, ako sezajo vzdrževalni stroški ubogih pri občinah nad polovico vseh drugih in kaj bo se! Ubogi davkoplačevalci! Zatorej naj vse merodajne oblasti pomislijo: bi li bila avtomobilska vožnja za ljudski blagor ali v korist posameznika, ki cenejši in lahko ves njegov lesni izdelek z živino odpelje in ki ima vedno na razpolago voznikov, tako da jim še prometa primanjkuje. — Blatovec.

n **Postojanske novice.** Umril je znani jamski vodnik Franc Šibenik v 90. letu. Svojo službo je opravljal do zadnjega tedna. — Umril je tudi nanaglomna žena M. Gerželj. Dopoldne je še okrog hodila, popoldne je bila mrtič. — »Slovenski Meščan« je v zadnji številki prav modro svetoval nekaterim domačim gostilničarjem, ki ob dohodu zunanjih ljudi ne znajo dobro računati, naj premislijo, da s previsoko ceno svojih jedij in pijač nikakor ne smejo upati, da bodo ljudi privabili, ampak s tem škodujejo sebi kakor tudi drugim.

n **St. Jošt pri Vrhniki.** Teden po beli nedelji so se poslovili od nas prečast. gospod župnik Fran Lakmayer in so šli v Preddvor pri Kranju. V našo župnijo so prišli v jeseni leta 1897 tes so ves čas svojega pastirovanja skrbeli za dušni in telesni blagor svojih župljanov. Z njihovim trudom in prizadevanjem se je dne 17. maja 1907 ustanovila fantovska in dekliška Marijina družba ob sklepu sv. misijona. Mnogo so pripomogli, da si je omislila družba svojo krasno zastavo, katero je izdelala Marija Volgemut v Škofji Loki za 418 kron in katero so tudi blagoslovili dne 26. maja 1907. Marijina družba šteje sedaj okrog 70 deklet in okrog 30 fantov. Med tem časom sta umrla dva fanta, namreč Ivan Grdadolnik in Pavel Kogovšek, ter dve dekleti, namreč Frančiška Cankar in Helena Malovrh. Na tem mestu naj bo izrečena prejšnjemu gospodu župniku Franu Lakmayerju v imenu cele Marijine družbe najprisrčnejša zahvala za vse dobrote, ki so jih izkazali družbi. Bog jim stotero povrni!

Iz raznih krajev.

Žalostne novice iz Amerike. Roparska napada na Slovenca in Slovenko v Ameriki. Slovenec iz Gradaca umorjen. Iz Joliet prihaja poročilo: Žrtev razbojnikov je postal naš ugledni rojak Jernej Marentič, salunar v Rockdalu. V terek večer je bil najden mrtev v svojem salunu, še krvaveč iz treh strelnih ran, katere so mu prizadeli doslej še neznaní lopovi. Okoli 10. ure večer sta rockdalska policajca Pirc in Karnebegie patrolirala okoli saluna in pogledala tudi notri. Po kratkem razgovoru z Marentičem sta odšla nadaljevat svojo službo. Pred odhodom pa jima je še zaklical: »Pridita še kaj, predno zaprem, da se malo razgovorimo, ker je dolgočasen večer nocoj vsled dežja.« Policajca sta pritrtila in nadaljevala svojo pot po Rockdalu. Bilo je okoli 10. ure 30 min., ko sta redarja spet prišla mimo Marentičevega saluna. Pa tu sta zagledala zavese na oknih že doli potegnjene, čemur sta se nemalo čudila. Da izvesta vzrok, sta stopila v salun. In našla sta svojega prijaja-

telja ležečega med baro in pečko v lastni krvi in z vidno strelno rano na čelu, iz katere so se izcedili možgani. »Jerry je mrtev!« je vzkliknil Pirc, in ko je natančneje pogledal truplo, je videl prsa vsa okrvavljena. Kar tretjeto je vsled strašnega prizora, sta odšla Marentičeva srajco in zagledala še dve strelni rani, obe smrtonosni. Hitro sta redarja spravila vse sosede pokonci in začela iskati slede za morilcem ali morilci. Seveda sta najprej obvestila ženo Marentičevo, stanujočo s sedmerimi otroci v posebnem poslopju zadaj za salinom. Uboga žena je prebledela, se zgrudila na stol, zazibala svoje dete in vzkliknila: »Ni res; ni res!« Kdo so bili morilci? To se morda nikdar ne odkrije. Gotove je, da je Marentič padel kot nedolžna žrtev kakih razbojnikov. Pokojni Jernej Marentič je bil doma iz Gradaca na Belokranjskem. V Ameriki je bival že blizu dvajset let, in sicer večinoma v Jolietu, odkoder se je pred dvema ali tremi leti preselil v Rockdale, kjer je otvoril svoj salun. — Iz Jolietu poročajo tudi še o drugem roparskem napadu: Mrs. Anton Grahek, 1200 N. Broadway, je bila dne 30. aprila zvečer v svojem stanovanju kaj neprijetno presenečena. Bila je sama doma, ker je bil njen mož na delu. Po poldeveti uri sta se naenkrat vtihotapila v njeno stanovanje dva našemljenca z revolverji, rekoč: »Tih, če ne gotova smrt!« Gospa je skoraj omedlela. Eden izmed razbojnikov je skočil k nji in ji nameril revolver ob sence. Drugi lopov je začel iskati dragocenosti. Ker jih ni našel, je morala gospa pokazati skrite zaklade. Roparja sta pobrala 45 dolarjev v gotovini, zlato uro, prstan, dve obleki, nakar sta gospo udarila, da se je zgrudila — pobrisala sta jo v temno noč. Ko se je naša rojakinja zavedla, je zaklicala na pomoč. Pritekel je rojak John Judnič in kmalu nato tudi njen soprog, a o razbojnikih ni bilo več duha ne sluha. Gospa je vsled prestanega strahu zbolela.

Slovenska mladina koroška je imela v nedeljo, 31. majnika, sijajno zborovanje v Šmihelu pri Pliberku. Navzočih je bilo do tisoč mladeničev s cele Koroške, med njimi tudi nekaj mož. Govorila sta gg. Podlesnik in Tersglav iz Ljubljane ter več govornikov iz Koroške. Kmečki fant Krof iz Smarjeta nad Pliberkom je izborni govoril o nalogah slovenskega vzor-mladeniča. Vsi navzoči so glasno izrazili ogorčenje proti liberalnim slovenskim visokošolcem na Dunaju in Gradcu, ki so sramotili štajerske kmete s priimki »kmečka banda«. Obenem so izrazili svoje pozdrave vrlim katoliškim visokošolcem. — Dr. Ehrlich iz Celovca je pojasnil namen telovadsko-mladeniške zveze. Izvolil se je takoj pripravljalni telovadski odbor za celo Koroško. — Ta dan je bil za koroške Slovence velevažnega pomena. Sadovi se bodo pokazali kmalu.

Na ustanovni zbor štajerskih mladeničev v Ljutomer pride 8. junija tudi državni poslanec dr. Krek, ki bo tam govoril.

Ruski car ni hotel zaslišati ljubljanskega župana Hribarja, ki se je mudil pretekle dni v Petrogradu na Ruskem. Hribar je za eno blažjo bogatejši.

V Radečah se je ustanovila za krščanske železničarje plačilnica »Prometne zveze«. Na zborovanju sta govorila med drugimi tudi poslanca dr. Benkovič in Gostinčar. Zagorski rdeči Cobal je prišel s svojo bando nagajat, a ni se mu posrečilo doseči namena.

Uradne ure pri vseh uradih deželnega odbora kranjskega v Ljubljani je določil deželni odbor za poletni čas, t. j. od 1. junija do 31. avgusta od 8. ure dopoldne do 2. ure popoldne. Po tem se izvoli ravnati občinstvo pri vlaganju vlog.

V Ljubljani se je ustanovilo društvo »Rokodskih mojstrov«.

Dunaj. Kakor slišimo, namerava prirediti slovensko katoliško izobraževalno društvo »Straža« na Dunaju v soboto, dne 13. julija, lep zabavni večer vsem gostom iz domovine, ki se udeležijo slavnostnega obhoda. Slovenci, pohitimo vsi takrat v »Stražo«, da pozdravimo svoje drage v tujem mestu, v velikem Dunaju.

Narodno gospodarstvo

Knjigovodstvo v gospodinjstvu.

Največji pospeševatelj človeškega napredka in blagostanja je red. K redu pa spada pred vsem računovodstvo. Države, občine, družine, društva in posamezniki morajo svoje gospodarstvo urediti tako, da natančno vedo, kolik je njih imetek, koliko imajo dohodkov in koliko stroškov ter morajo skrbeti za to, da spravijo stroške v pravo razmerje z dohodki, to je da gledajo, da bodo stroški pokriti z dohodki. To pa je mogoče storiti le na podlagi vestnega knjigovodstva, to se pravi, ako se natančno zapisuje vse svoje dohodke in izdatke ter se jih koncem leta, ali kadar je sicer potrebno, primerja druge z drugimi.

Knjigovodstvo je danes udomačeno v naprednih deželah v vsakem gospodarstvu in gospodinjstvu, kakor v mestih tako tudi na deželi. Tudi pri nas Slovencih so razumni in napredni možje začeli buditi kmetijske gospodarje, da vestno vodijo račune o svojih dohodkih in izdatkih, da lahko preračunijo svoj dobiček ali zgubiček ter se vedo po tem ravnati. Gotovo booo vsi pametni gospodarji poslušali ta glas.

Nič manj pa kakor gospodarjem, je knjigovodstvo potrebno tudi gospodinjstvom, na katere se s temi vrsticami obračamo.

Prejemki.

Dan	Ime oz. predmet	K	h
	Odnos		
1./5.	Za en par piščet	3	20
"	Mož mi je dal	10	—
14./5.	Franca Šešek mi vrne posojeni	2	—
20./6.	Marija Naglič mi posodi	10	—

Ako se hoče vedeti, koliko je dohodkov in koliko izdatkov, sešteje naj se najprvo prva stran dohodkov. Svota, ki se jo dobi, naj se zapiše na prihodnji strani dohodkov zgoraj kot »odnos«; potem jo je sošteti skupaj z drugimi dohodki tiste strani. Svota, ki se jo tako dobi, je prenesti zopet na prihodnjo stran dohodkov v »odnos« ter jo zopet prišteti dohodkom tiste strani in tako do konca. Isto velja glede stroškov. Lahko pa se tudi svote vsake strani posebej pišejo druga pod drugo na poseben kos papirja ter se potem soštejejo. Da se najde, koliko je dobička ali izgubička, odbije se nižja svota stroškov ali dohodkov od višje in kar ostane je dobiček ali zgubiček, kakor je že bilo več dohodkov ali pa stroškov. Posebej je treba seveda zračunati še terjatve, ki nam niso še vrnjene oziroma posojila, ki jih še nismo plačali.

Žalibog večina naših gospodinj ni zmožna računovodstva, ker se v ljudskih šolah premalo gleda na to, a marsikatera pa sploh ni v šolo hodila. Zato hočemo tukaj podati glavna pravila za enostavno knjigovodstvo, pripominjajoč, da naj one gospodinj, ki morda same ne znajo pisati, dajo zapisavati dohodke in izdatke od svojih otrok ali mož. Ob enem pa povdarjamo, da bodi skrb naših poslancev, da se bo znanprej v ljudskih šolah bolj gledalo na praktične potrebe življenja ter se posebno posvetilo več pažnje praktičnemu računanju.

Glavno pravilo knjigovodstva je, da se zapisuje dohodke posebej in stroške posebej. Med dohodki in stroški je treba dobro razločevati.

Med dohodke spada vse, kar resnično prejmeš v svoje roke; torej tudi zneski, ki jih dobiš n. pr. na posodo, kakor tudi terjatve, ki ti jih drugi povrnejo. Gospodinja naj med dohodke zabeleži tudi zneske, ki jih dobi od svojega moža za gospodinske potrebščine. (Mož pa, ako vodi svoje račune, zapiše dotične zneske seveda med izdatke.)

Med izdatke spada vse, kar resnično izdaš oziroma izplačaš; torej spadajo med izdatke tudi posojila, ki jih daješ kakor tudi ona, ki jih vračaš.

Na to je treba dobro paziti, da so vsi dohodki vpisani med dohodke in vsi izdatki med izdatke. Važno je tudi, da se zapiše dan, kdaj se je kaj prejelo oziroma izdalo, kakor tudi, da se zapiše ime osebe, od katere se je kaj prejelo ali se ji izdalo in za kaj se je prejelo ali izdalo. Zapisati je tudi najmanjši znesek, in sicer se mora sproti pisati, ne pa morda odlašati od dneva do dneva. Na ta način bi se preprečilo marsikakšno nesporazumljenje in celo pravde. Ako pa je kljub temu prišlo do pravde, pa velja redno vodjena računaska knjiga kot važno dokazilo. Pripominjamo še, da se iz računskih knjig ne sme trgati listov.

Za primer navajamo tukaj, kako naj izgleda priprosta računaska knjižica:

izdatki.

Dan	Ime oz. predmet	K	h
	Odnos		
1./5.	En zavoj vžigalic	1	20
"	Za blago za otroške obleke	8	40
2./5.	Franca Šešek posodim	2	—
1./8.	Mariji Naglič vrnem posojenih	10	—

Priporočati je, da bi se v vseh večjih krajih priredili skupni sestanki, na katerih bi v računstvu izvežbani gospodarji ali pa učitelji in učiteljice praktično pokazali, kako je voditi enostavne računske knjige. Ako pa v kakšnem kraju ni nikogar, ki bi bil zmožen za to, a bi ljudje vendar želeli pouka o knjigovodstvu, naj se obrnejo na uredništvo »Domoljuba«, da jim koga pošlje.

Najnovejši dogodki.

Vedno lepše. Iz dijaške hiše v Pragi so hoteli judovski in socialno-demokratski visokošolci vreči križ. Profesor Hejrovski se jim je odločno ustavljal. Z njim so potegnili še drugi zmernejši dijaki, tako da se ni uresničila nakana brezvercev.

Sarajevski župan je postal mohamedanec Kulović, prvi podžupan Hrvat dr. Niko Mandić, drugi Srb Mitrijevič.

V Varšavi je neki zločinec vrigel bombo v stanovanje nekega tovarnarja. Bomba je ubila njegovega šestletnega sinčka in ranila dve služkinji.

Avstrijski generali so se poklonili pretekli teden cesarju na Dunaju. V imenu vseh mu je častital prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand.

V Mali Aziji se je spuntalo osem tisoč turških vojakov, ker niso dobili redne plače. Napadli so blaginjo in odnesli veliko vsoto denarja.

Na zagrebškem vseučilišču so se začela predavanja, a k predavanjem ni nobenega dijaka. Hrvaški ban Rauch bo skoro dogospodaril.

ZITNE CENE.

Cena za 100 kg.

Ljubljana, 2. junija.

Pšenica, domača	24.—
Rž	19.— 20.—
Oves	17.—
Ajda, črna	19.—
Ajda, siva	18.—
Proso, belo	19.— 20.—
Proso, rumeno	16.—
Ječmen	17.— 18.—
Fižol, rdeč	19.—
Fižol, koks	19.—
Fižol, mandalon	14.—

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 30. maja:

34 25 38 68 84.

Dunaj, 30. maja:

4 40 54 30 79.

»Oves žro le konji«, se je odgovorilo, če smo govorili o ovsenih izdelkih kot hranilnem sredstvu za človeka. Dandanes je obče znano, da nudi tudi oves izvrstno hranilno sredstvo ljudem. Zlasti za slabotne in nedorasle so ovseni preparati izborni. Znana tovarna za ovsene izdelke je C. H. Knorr v Welsu.

Prporočam gg. čevljarjem in p. t. občinstvu svojo novo **trgovino z usnjem** in vsemi čevljarakimi potrebščinami v Ljubljani sv. Petra cesta 2, nasproti cerkve frančiškanov.

Izkušal bom, da z dobrim blagom in niskimi cenami zadovoljim vse c. odjemalce in prostim občinstvo.

2844 52—10

K. A. Kregar.

ZAHVALA.

Dne 10. maja t. l. uničil mi je požar moja poslopja na Studencu pri Krškem, ki so bila zavarovana pri „Vzajemni zavarovalnici proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov v Ljubljani“. Škoda se je takoj po odposlancu omenjene zavarovalnice cenila in tudi takoj v mojo popolno zadovoljnost izplačala, vsled česar to edino slovensko zavarovalnico vsakemu, ki ima kaj zavarovati, najtopleje priporočam.

Studenc, 28. maja 1908.

Terezija Stojs.

Vajenca

v krojaško obrt, starega krog 15 let, iz poštene rodbine, sprejemem takoj **Ivan Paternol**, krojač v Preski pri Medvodah, 1082 Gorenjsko. 2

Josip Janko

urar v Kamniku

Velika ulica, priporoča veliko zalogo žepnih in stenskih ur, budilnic, verižic, prstanov, uhanov, brošev, kakor tudi vsakovrstnih očal po zelo niski ceni. Popravila, tudi najtežavnejša, izvršim vestno pod poroštvo. 1364 1—1

Lastniki gramofonov!

Pri nakupu 6 plošč naenkrat ali tudi posameznih z gotovo znamko

dobite eno ploščo zastoj! Izborna zaloga gramofonskih in fonografskih plošč od 11 K, oz. 40—600 K. Dobe se plošče in valjarji 1226 vseh vrst. 1

Valerija Kirchner, Dunaj 1. Kolowratring 7 — n

Destilacija žganja

spojena z izdelovanjem brezalkoholnih osveževalnih pijač se takoj prične z najboljšim uspehom, za oblastveno dovoljenje za izdelovanje in tudi prodajo se jamči ter uredi temeljito in strokovno manipulacija na licu mesta. Obširne informacije v dosegu dobre kupčije. Resni reflektantje naj pošiljajo ponudbe pod šifro: „Erste Fabriksft. ma 68882“ M. Dukes Nachfolger, Dunaj 1/1, Wollzeile 9. 1014 10—1

1353 Proda se 1—1

posestvo

s hišo in hlevom ter vinogradom, oddaljeno 20 minut od šentjanškega premogokopa in tovarne nad Gabrijelami; kupna cena po dogovoru z lastnikom **Jakobom Tavčerjem**, Gabrijele, p. St. Janž, Dolenjsko.

Dvojni kozolec

(Doppler) pokrit z opeko, in trije svinjaki

se poceni prodajo. Vpraša se pri **Cotiču**, gostilničar „pri Kamnarju“, Zaloška cesta Ljubljana. 1284 2—1

Mlad pomočnik in 1 učenec

za kovaško obrt se takoj sprejme pri gospodu **Antonu Auscu**, kovaču v **Pudobu**, pošta Staritz pri Rakeku. 1272 2—1

Milijoni jamčijo za to!

Ceres

Jedilna mast

je cenejša od drugih masti, toda izdatnejša. Porabi se naj je 15—20% manj kakor masla ali svinj. masti, potem jedila izvrstno dišijo.

1059 1

POZOR!

Pristne snovi za napravo domače pijače dobite v popolnoma pravi in zdravju neškodljivi sestavi le tedaj, če ima vsaj eden del mojih snovi, zgoraj stoječo, postavno zavarovano varstveno znamko. Moje snovi so bile že večkrat, zadnjič dne 23. februarja 1907 preizkušene od c. kr. preizkuševalnice hranil v Gradcu glede njih neškodljivosti; vsled spričeval, katera imam v rokah od omenjene preizkuševalnice, nimajo v sebi nikakih zdravju škodljivih tvarin, vsled česar so v moji sestavi najbolj pripravne za napravo v resnici zdrave in najbolj okusne domače pijače. Vsled tega prosim vsakega, da pazi v svojo lastno korist, posebno na zgoraj stoječo registrovano znamko, da se tako varuje pred manj vrednimi ponarejenimi izdelki.

Kmetovalci pozor!

staroznana krščanska trdka.

Opozarjamo vse kmetovalce in gospodarje na svoje po vsem Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Hrvaškem, Ogrskem, Dol. in Gor. Avstrijskem znane snovi za napravo domače pijače z vinskimi, hruškovimi in jabolčnimi okusom ter vseh vrst žganja 80% očetnega cveta itd. Snovi so naravni pridelek in vsled tega popolnoma neškodljive. Z njimi lahko mešate vino in sadni mošt ter delate pijačo na tropino in droži ali tudi na samo vodo. Ker je moja trgovina tako razširjena, sem v prijetnem položaju, da dajem za nizko ceno najboljše blago. Vsak, ki je enkrat poizkusil, je moj stalni naročnik. Prosim, pazite natanko na mojo trdiko, ki obstoji že več kot 15 let in vsled tega le ona sama more oddajati vse po dolgo izkušnih receptih! Na zahtevo pošljem cenike zastoj.

Z odličnim spoštovanjem unani

ANDREJ POLLAK trgovina s specerijakimi in drugim blagom. . . .

„Pri črnem psu“ Gradec, Annonstrasse št. 46.

167 8—5

Izurjenega blapca in dekle

Franc Tavčar, trgovec v Selcih pri Škofji Loki.
Služba je nastopiti takoj. 1363 3—1

Poslano!

Podpisani imam čast, naznaniti slavnemu občinstvu, da so kosilni stroji z imenom „**Deering**“ iz Čikage po mnogih preizkusih za kmetovalca najfiniji, najbolj priročni in brez konkurence, kar lahko izjavim vsled lastnega prepričanja.

Priporočam toraj vsem posestnikom, zahtevajte edino le „**Deering**“ kosilne stroje, ki so sicer v ceni nekoliko višji, zato pa najboljši izmed strojev te vrste. Za priporočilo mi bode vsakdo le hvaležen.

Zalogo teh strojev ima edino le tvrdka:

Fr. Štupica v Ljubljani,
Mar. Terezije cesta 1. Valvazorjev trg 6.

Vinko Ogorelec, Škofelca
veleposestnik. 1209 1

Naročite cenik ur
zlatine in srebrnine,
ki ga pošljem zastoj in po
1370 štnine prosto. 26 1

Velika zaloga ur, samo
švicarskega izdelka. Vsaka ura
je natančno preizkušena in se
jamči. — Ne naročajte ur od
tujih židovskih tvrdk, ampak
obrnite se na tvrdko

FR. P. ZAJEC,
urar in edini zastopnik švicarske to-
varne ur. — Ljubljana, Stari trg 26.

KATOLIŠKA BUKVARNA

v Ljubljani

priporoča sledeče najnovije zelo priročne

molitvenike primerne de-
loma tudi za
darila

birmancem in prvoobhajancem

Šolski molitvenik po katekizmu in obrednih
knjigah. Spisal dr. Pečjak. 1370 1

Cene: Trpežna vezava z rdečo obrezo . K — 80
z zlato . 1-20

Večno življenje. Molitvenik. Spisal dr. Pečjak.
Cene: Trpežna vezava z rdečo obrezo . K 120
z zlato . 1-60

Pot k Bogu. Molitvenik za odrasle. Molitve in pesmi
iz Večnega življenja in Cerkvenega molitvenika.
Cene z rdečo obrezo K 1-20
z zlato 1-60

Bogu kar je božjega. Spisal župnik Fr. S. Finžgar.

To je najfiniji slovenski molitvenik, po vsebini
primeren vsem stanovom. Odlikuje se tudi po svoji
zelo priročni obliki. — Pri naročilih zadostuje, da
se navede številka zaželjene vezave.

Vezava št. 1: navadne črne platnice,
rdeča obreza K 1—

Vezava št. 2: umetno usnje, vatir. platnice . 1-80

3: šagreno usnje, zlata obreza . 2-20

4: fina teletina . 3—

5: najnovjša vezava v
najfinjšem usnju s po-
sebno krasnimi in najmo-
dernišimi utisi V primeri z
ličnostjo je cena zelo nizka. . 4-80

6: nova fina vezava z verižico,
listnico in zapono; naj-
modernejša vezba (ta ve-
zava je samo za ženske) . 4-60

Voditelj v srečno večnost. Zelo popoln, jako
dober molitvenik z novim cerkvenim besedilom.
Umetno usnje, mehke vatirane platnice K 2—
Šagrin-usnje, upogljive ali mehko vati-
rane platnice 2-60

Lepo posestvo na Koroškem

se proda. Leži 1½ ure od kolodvora in 1 uro od
mesta Pliberka, na lepi ravnini. Redi se lahko 14—16
glav goveje živine in nekaj prašičev. Gozda je 16
delov, ki obsegajo 30 oral. Posloplje vse v dobrem
stanu. Odda se s svetlivo vred za 14.000 K. Vknji-
ženega je 4000 K, drugo je treba takoj plačati.

Več pove **Tomaž Plošivčnik**, gostilničar v
Pliberku, Spod. Koroško. 1371 3—1

učeneo

Sprejme se takoj
za **pekovsko obrt.** — Naslov pove upravništvo
„Domoljuba“. 1355 1—1

Hiša z vrtom

se takoj proda iz proste roke; na zahtevo
tudi nekaj gozda in njiv. Hiša se nahaja v
Zaslipu, p. Bled.

Pojasnila daje **Melena Kollman**, pošta
Bled št. 74. 1256 2—2

Sprejmeta se 1377 3—1

dva jermenarska in sedlarska učenca

pri **Jakobu Šega**, Ljubljana, Poljanska cesta 49.

Raki. Surovo maslo.

franko po povzetju: 60 do 70
živih velikih rakov K 7-50;
80 do 100 namiznih rakov 6 K;
iz krevčev mleka, naravno
surovo maslo 4 5 kg zabol
K 9. Gospa Margales, Buczacz
36 (Ogrsko).

„ČAS“

znanstvena revija, izhaja
10 krat v letu in stane po 5 K
na leto. Naročnino prejema
— upravništvo v Ljubljani.

Posestvo, ležeče ob državni cesti, 1 uro
oddaljeno od Beljaka, 20 minut
od železnice, obsegajoče okrog
8 oralov dobre zemlje, kakor: vrta in travnikov, je za
2700 gld. **naprodaj.** Pripravno je za čevljarje ali
krojače. 900 gld. ostane lahko vknjiženo. **Josip
Zwiek**, Neudorf, p. Borovlje, Koroško. 1360 3-1

Ena dopisnica

zadostuje, da dobite brezplačno in poštne
prsto krasni novi cenik, kateri je ravno kar izšel,
ur, zlatine in srebrnine od prve največje eksportne
tvrdke

H. SUTTNER, Ljubljana
Glavni trg, nasproti rotovža.

1227 10—1

Velika zaloga krasnih primernih birmanskih daril.

Priložnostni nakup!

Namesto gld. 10—, samo gld. 1-75
(30 ali 0 komadov prodanih)

stane lepa „**Gloria**“ srebrna s plombo
36urna anker-remontirna žepna ura,
prima kolese z lepim glavir. okrovjem s sek.
kazalcem in lepo pozlač. ali posrebr. verižico
z obeskom, natančno i doča za samo 1 gld. 75 kr.
Dajte ponujam pozlačeno, 36urno (vele-
prima švicarsko kolese) remont. uro z lepo pozlačeno verižico
za samo 2-50 gld. Za vsako uro triletno pisмено jamstvo.
Po povzetju pošilja: 1358 1—1

1227 10—1

Izvoz ur KOHANE, Krakov št. 48.

Na neugajajoče denar nazaj. — Muogi so naročili po drakrat-

Prodaja posestva.

Franc Čelhar iz Nemške vasi št. 10,
občina Št. Peter na Krasu, proda iz proste
roke **hišo** s 3 sobami in kuhinjo, **2 lopi**
in **hlev** za 8 glav živine, ½ zemlje njiv,
vrta in košenin. 13 oralov gozda. — Cena
nizka in primerna. 1237 3—2

Najcen. nakup češkega posteljnega perja

5 kg nov., dobrega, svežega,
skubljenega, brez prahu,
K 9-40; boljši K 11-80;
5 kg dobrega napoli belega
K 16—1belo, mehko K 23-50;
5 kg snežnobelo, mehko
K 28—, K 30—, K 34—,
K 36; 5 kg snežnobel ne-
oskubij. K 23—, K 26—,
K 29—; puh siv 4 K 3-40,
bel 4 4—40, snežnobel 4
K 5-80 in K 6-40 pol kg.
Pošiljatev franko po po-
vzetju. Sme se zamenjati in
nazaj vzeti proti povračilu
poštnine. Pri naročilu se
prosi za natančen naslov.

IVANA POLATSCHKEK
Janovitz a. d. Angel 16
pri Klatovu, Češko.

Odlikovano. Ustanovljeno 1870.

Vse vrste lovskih pušk,
dvocevč, risanic, tro-
cevč, samokresov, se ku-
pi najceneje z najvišjim po-
roštvom naravnost od to-
1289 varne orožja 52 1

Anton Sodja,
Borovlje, Koroško.

Bogato ilustrirani ceniki
zastoj in franko.

Leposlovn mesečnik

„Dom in Svet“

stane za celo leto
K 10— Naroča se v
Ljubljani.

**Slaven,
Slaven,
Slaven,
Slaven,**

ker duva prtenino,
vsled bleščajočih beline, ki jo dobi prte-
nina,
ker ne dobi prtenina po pranju prav ni-
kakega duha,
ker je zelo poceni in se pri pranju pri-
hrani mnogo časa

je 163 16—14

MINLOS PRALNI PRAŠEK

Absolutno neobhodno potreben je za vsako dobro ure-
jeno gospodarstvo. — Pazi naj se na zgorajšnjo varstveno
znamko in varuje naj se pred ponarejanjem, ker je isto brez
vsake vrednosti. — **Dobiva se v trgovinah z drogeri-
jami, kolonijalnimi blagom in z milom.**

Engros pri **L. Minlos, Dunaj, 1. Mülkerbastei 3.**

5000 ur zastoj

Cenik pošljem vsakomur brezplačno in pošt. prosto.

Rosk. pat.	Kron	budilka	Kron	J. budilka	Kron	uraz nihal.	Kron	Izvirne Omega,
3-	6-	2 40	3-	8-	6-	7-	7-	Schaffhausen,
6-	7-	sveteča	3-	z bitjem	8-	z bitj. n. zv.	9-	Glashütte, He-
7-	8-	z bitj. n. zv.	3-	z godbo	10-	z budilko	10-	lios, Amalfi,
8-	9-	kuhinjska	3-	s 6 vajli	12-	z godbo	12-	c. kr. pretek. od
		plakč.						K 13, kakor tudi
		zlatnina in srebrnina						po izv. tov. cenah. 3 letno jamstvo. Zamena ali denar nazaj.

Max Böhnell, Dunaj IV., Margaretenstr. 27.76, v lastni hiši.

Zapriseženi cenilec in večak — Največja in najstarejša trdka — Ustanovljeno 1840.
5000 slik v kata'ogu zastoj in franko.

Sukneno in modno blago za moške obleke, volneno, gladko in pisano v vseh barvah za ženske obleke, perilni batist, delen, saten, cefir in kambrik za bluže in krila. Došlo v veliki izberi po ugodni ceni.

R. MIKLAUC

LJUBLJANA, Stritarjeve (Špitalske) ulice 5.

1061 5-1

V torek dne 9. junija 1908 ob 9. uri dopoldne se bode posestvo pri **Jošku v Kilovčah, Janezovem brdu in Radohovivasi, na drobno prodalo** oziroma travniki in drugo v najem dalo.

Kupci oziroma najemniki ste vabljeni v določenem času na lice mesta priti. — Več se izve pri **Anton Belec**, županu v Šent Vidu nad Ljubljano. Pošta Šent Vid nad Ljubljano.

1288 2 2

Ponudimo vsako poljubno množino

zidarske opeke, zarezanih strešnikov (sistem Marzola),

(ki se dajo privezati ali pribiti na late, torej varni pred viharji),

portland cementa najbolje vrste, lončenih pečij itd.

F. P. VIDIC & Komp. v Ljubljani.

1282 1

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom Kongresni trg št. 19

sprejema hranilno vlogo vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4³/₄ %** to je, daje za 200 kron 9 kron 50 vinar. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo **kot gotov denar**, ne da bi se njih obrestovanje **prekinilo**.

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje.

Kanonik **A. Kalan** l. r., predsednik.

Kanonik **J. Sušnik** l. r., podpredsednik.

1966 2

Tovarna za poljske in Industr. železnice

M. Kris & Co.

Tovarna za železniški materijal
in normalnotirne stične železnice.

Dunaj I. Biberstrasse 9
Praga, Lvov, Brno, Budapešta.

827

Zahtevajte zastoj

In poštine prosto moj veliki, bogato ilustrirani glavni katalog z okoli 3000 slikami vsakovrstnih niklastih, srebrnih in zlatih ur in vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, glasbil, usnjatega blaga, kadilnih priprav po **izvirnih tovarniških cenah.**

- Niklasta remontoarka . . . K 3—
- Sistem Roskopf patentna ura . . . 4—
- Svicsarska, originalni sistem Roskopf patent . . . 5—
- Registrirana „Adler Roskopf“ nikljasta remont. na sidro . . . 7—
- Srebrna remontoarka „Gloria“ kolesje, prosto . . . 8-40
- Srebrna remontoarka, dvojni pokrov 12-50
- Budilka 2-90
- Kuhinjska ura 3—
- Schwarzwaldska ura 2-50
- Ura s kukavico 8-50

Za vsako uro 3 letno pisмено jamstvo. Brez rizike. Zamena dovoljena, ali denar nazaj.

Prva tvornica za ure v **Mostu** 1294 15—2

Jan Konrad

in kr. dvorni dobavitelj v **Mostu št. 836** (Česko).

Radi reduciranja produkcije se proda 1076

500 tucatov platnenih rjuh

brez šlva, 150/200 cm dolgih, zaročljenih, najfinejših po K 14-30 6 kosov. Zlasti so priporočljive za hotele in kopalnice.

Tkalnica platnenih in volnenih izdelkov **br. Krejcor, Dobruška št. 75, Česko.**

Izborne novosti:

cefir, batist in tkalne tkanine, oksford, damast, posteljno perilo, namizni prtli itd. najboljše kvalitete. Vzorci zastoj.

Kot špecialiteta oprave za neveste.

Suhost

Lepo polno telo se doseže z

Adonis-željčnim milom

odlikovano z zlatimi svetilnicami. Dunaj in Bruselj v 6 do 8 tednih do 30 funtov teže, zaimčeno neškodljivo zdravniško priporočeno. — Strogo ročno, nikakoli prevar. Mnogo zdravilo. — Cena komadu 150 g K 2—, 3 komadi K 5—, 6 komadov K 9—. Dobi se edino pri

M. Feith Nachf.,
Wien, VI., Mariahilfer-
1361 strasse 45. 1—1

Sprejme se takoj
čevljarški pomočnik in en učenc

pri **Anton-u Merješič-u**
Medvode.
1285 3—1

1206 3-1 **Pozor! Proda se iz proste roke**

večje posestvo docela arondirano, ležeče ob kranjsko-štajerski meji na železniški progi Zidanmost-Krško, obstoječe iz približno 50 oralov zaraščene gozda (gaber, akacija, smreka) ter iz 50 oralov lepih travnikov ter nekaj njiv in vinogradov. — Redi se lahko do 35 glav živine. K posestvu spada enonadstropna hiša, vodnjak, velik hlev ter kozolec. Okrajna cesta pelje mimo posestva. Obilo sadnega drevja. **Cena jako ugodna.** Kaj več se izve pri g. **Franco Šimencu**, županu v Dolu pri Ljubljani. **Ugodna prilika.**

Službe cerkvenika

išče pošten mladenič, 24 let star, ki je tega opravila vaden in ga tudi močno veseli. Vrnil se je baš iz tujine. Vstopi rad takoj. Posreduje iz prijaznosti gospa **Marija Podrekar, Kranj št. 45** (poleg rožnivenške cerkve). 1357-1

Samo 6 dni

Havre New-York

Francoška prekomorska družba.
Odpotuje se iz Ljubljane vsak torek.
Vozne liste in pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

obl. konc. potovalna pisarna **Ljubljana, Dunajska cesta št. 18**, nasproti znane gostilne pri „Figovu“. 1878 26-1

Gvantna trgovina

pri Škofu

Ljubljana, Pogačarjev (sadni) trg št. 5

uljudno vabi ter se priporoča pri nakupu blaga za **moške in ženske obleke, kambrika, delena, batista, safena in kotenine za krila in bluže,** kakor tudi **vseh vrst ruf.**

Došle so zadnje novosti te sezije.

Postrežba točna in v vsakem oziru zanesljivo najboljša.

Cene nizke. 1061 5-2

Lyra kolesa. Priznано najboljši izdelek. Nedosežna kakovost in oprema.

Carine prosto od avstrij. razpošiljalnice. Zastopniki se iščejo.

Najnižje cene. Jamstvo tri leta.

C. kr. poštar M. Junger v St. piše: Vaš izdelek obče dopada. Čuditi se moramo res, da more tovarna spraviti na trg tako solidno izdelano, vsem zahtevam nove dobe ustrezajoče, lahko tekoče kolo po tako nizki ceni.

Richard Ladewig, Lyra tovarna koles, Prenzlau. Postfach Nr. 253.

Zahtevajte zastoj cenik

Pozor! Gospodje kmetovalci!

Ker je bilo lansko leto eno najslabših glede sadja, tedaj v vseh krajih mošta primanjkuje, se bodo snovi za **napravo mošta**, oziroma domače pišče zelo kupovale; prosti se tedaj za pravočasno naročilo, da se vam lahko postreže.

Naravne snovi za napravo domače pišče

na droži, tropine ali samo vodo dobiti le pri meni po natančno preizkušenih navodilih. Snovi so naravne le tedaj, ako imajo papirne vreče cesarski orol, katerega sme od vseh trgovin, ki podobne snovi prodajajo — **le moja veletovrdka**, ki je po vsem Kranjskem, Štajerskem, Koroskem, Hrvaškem, Gor. in Dol. Avstrijskem, ja po celi Avstriji znana, natisniti in nositi. Pazite natančno na moje tvrdko, da res dobre snovi, zdravju popolnoma neškodljive dobiti! Pišča se nikdar ne pokvari, ampak je tem boljša, čim dalje stoji. Prodajam tudi snovi za napravo kisa, razne cvete za lžanje, sestavo za napravo ruma l. t. d. — **Ne zamenjajte moje veletovrdke z malimi trgovinami, ki ne morejo po tako nizki ceni tako čista snovi prodati.** — Cenik pošljem zastoj. 1287 3-1

C. F. Schubert, imejitelj Karol Scholz
Gradeo, Murplatz št. 10.

Na prodaj so 1258

stare cerkvene orglje

v župni cerkvi v Vavtvasi. Iste imajo deset spremenov in še dobro ohranjen meh. Trebalo bi malega popravila in bi bile dobre za kakšno večjo podružnico. **Župni urad v Vavtvasi na Dolenjakem.**

Podpisana naznanjam sl. občinstvu, da sem **otvorila manufakturno trgovino na Grosupljem št. 20.**

Prizadevala si bodem z nizkimi cenami in točno postrežbo pridobiti si veliko odjemalcev.

Za obilen obisk se priporoča

1286 4-1

Alojzija Omanen.

Pozor, kmetice in dekleta!
V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je **Kapilfor št. 11**. Ista deluje, da postanejo lasje gosti dočigi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: **P. Juršič, lekarnar, Pakrac št. 65, Slavonija.** Denar se pošlje naprej, ali v poštnem povzetem. b 1730

Trgovina s klobuki in čevlji
Ivan Podlesnik ml.
 Ljubljana, Stari trg 10
 priporoča svoje veliko zalogo najraznovrstnejših klobukov, cilindrov in čepic, kakor tudi najtrpežnejših ter najfinejših čevljev.

I. kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in silikane za steklo
Aug. Agnoia,
 Družnjska cesta 13a, poleg Figovca
 se priporoča prečastiti dnevničarji in p. z. stavn. občinstvu za opravo cerkvenih oknov s umetnim steklarstvom ali silikane za steklo, stavnih del, napisov okvirov, itd. itd. — Ina tudi v zalogi različne porcelanske in steklene posode za namizje gostilo in zabavke, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah. — Naris, cenik in proračun na zahtevano mesto, mogoče spravitela za davčno dolo te cenjem odjemalcem v ogled na razpolago 1907 58-80

Hiša
 z 2 stanovanjema, skladiščem in vodnjakom se **proda** po nizki ceni. Zraven spadajo tudi hlev, lep vrt, 1 njiva, dve košenini in 3 zaraščeni gozdi. Posestvo je oddaljeno 5 minut od Škofje Loke ter zelo prijavno za kako obrt.
 Več se izve pri **Ani Zevnik**, Puštal št. 31, pošta Škofja Loka. 1354 2-1

Hiša s sadnim vrtom v najlepšem kraju pri tovarnah blizu Ljubljane se **proda** po nizki ceni in ugodnem plačevanju. — Kje, pove upravnništvo „Domoljuba“ 1375 2-1

Ohranitev zdravega želodca
 naši največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega saprja. Preizkušeno in isbranih najboljših in uspešnih zdravilnih soli skrbno pripravljeno, tak srujajoče in prebavljanje pospešajoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani snane nasledke nesmočnosti, slabe diete, prehlajenja, in sopnega saprja, z. pr. gorečico, napenjanje, nesmerne tvoritve kislina ter krče je dr. Rose balsam za želodec iz lekarne B. FRÄGNERJA v PRAGI.
SVARILO I
 Val deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.
 Glavna zaloga **lekarne B. FRÄGNER-JA v PRAGI**
 z. in dr. dvojnega dobavitelja
 „pri trnca orla“
 Praga, Malá Strana, ogle Nerudova ul. 263.
 Po pošti razpošilja se vsak dan.
 Bala steklenica 2 K, pol steklenice 1 K.
 Povzeto spoznanje št. 1-20 se pošlje med steklenico in se št. 1-20 velika steklenica, za št. 1-20 3 veliki steklenici, za št. 1-20 4 velike steklenice, za št. 2-10 11 velikih steklenic.
 Poština pravo za vse pošilje sveto-egriške mezaršije.
 Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljubljani se dobijo pri dr. igračih: G. Piccoli, U. pl. Trudowy, M. Mandetschlager, J. Mayr. 2173

POZORI ČITAJI POZORI!
Slavonska biljevina.
 Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd.
BOLESTNOM ZDRAVLJE, SLABOMU JAKOST

 Delovanje izborna, uspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 stekleni 3 K 40 v., 3 steklenice 5 K 80 v., po povzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od **P. JURJIŠIČA**, lekarnarja v Pakracu št. 65 (Slavonija)

V Ameriko In Kanado
 najzložnejša, najcenejša in najvarnejša vožnja s **Cunard Line**
Bližnji odhod:
 iz **Treta:** Carpathia 16. junija, Altonfa 23. junija, Slavonija 7. julija 1908.
 iz **L'vropala:** Lusitania, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta), 4/7., 25/7., 15/8., 5/9., 3/10., 24/10. — Mavretanija 13/6., 11/7., 1/8., 22/8., 19/9., 10/10.
 Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odiassek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Na sejem
 v Radohovi vasi v torek po Binkoštih se vabijo živinorejci, da priženo obilo živine, ker je pričakovati veliko kupcev. 1290 1-1

 Isčelovanje vseh pred motor za zdravilstvo, posebno 2193 12-3
kilnih (bruh) pasov
 za moške, ženske in otroke natančno po meri. Pri poštnih naročilih se mora natančno, ali je kila na desni ali levi ali pa na obeh straneh in nje velikost.
 Za gg. zdravniko velika zaloga kirurg. in medic. instrumentov in aparatov, kancerk. predmetov, elastičnih nogavic itd., izdelovanje moderco.
K. PIOTROWSKI, Sv. Petra cesta
 Levčeva hiša št. 32, Ljubljana.

: Knorr-ova : ovsena moka
 ni samo redilno sredstvo za tvoritev kit in kosti, marveč zabranjuje tudi motenja v čreveh in vzdigavanja. Priznana izborna hranivo za otroke. 1299 2-1

HIŠA
 in nekoliko posvetva tik okrajne ceste in železniške postaje Nomenj v Bohinju **prodajo** se bude na dražbi pri c. kr. sodišču v Radovljici **dne 15. junija t. l.** ob 10. uri dopoldne. Hiša je zelo pripravna za kakega obrtnika. Naslov pove upravnništvo „Domoljuba“. 1359 1-1
Zahtevajte brezplačno določiljatev mojega listu **cenika z nad 1000 slikami.** Vsako nepopolno blago se vzame **Garancija več let.** nazaj za popolni znesek.

Slika 1., nav. velikosti.
 Št. 365. Srebrna damska remontoar gl. 3-50
 Št. 322. Srebr. moška rem. gl. 3-50
 Št. 337. Srebrna s sidro 15 kamnov gl. 5- dvojni plašč gl. 6-50
 Št. 341. Srebrna s sidro, dvojni plašč 15 kamnov, posebno močna gl. 7-9-50

Anton Kiffmann, največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Izvoz v vse dežele. **Maribor L. 6., Štajersko.**

Patniki v Ameriko
 Xaten želijo dobro, po ceni in za naslivo potovati naj se obrnejo na **Simona Kinetetza** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
 Kinetetza str. Pojasnila daje se brezplačno.

istotam sprejmejo se dobri in zasluživi zastopniki.